

Vokiečiai gal eis į Salonikus

Verčia Graikiją nuginkluoti talkininkus

Talkininkai fortifikuoja Salonikus ir rengiasi ginties. Graikija nesipriešys veikimui "neutrality zone"

Graikijos valdžia užgriebė laivus

LONDONAS, gr. 15. — Iš Ry-mo pranešama, kad teutonų talkininkai pateikė notą Graikijai, kad jos kariuomenė nuginkluotų talkininkus arba priverstų juos apleisti Salonikus, kitaip grėsindami, jo teutonai vysis anglius su francuzais iki jūrų. Kokį atsakymą davė Graikija, nepadnodama, bet kadangi jau pirmiau buvo pranešta, jog Graikija nesikiš į veikimą "neutrality zone", mušis prie Salonikų turbūt įvyks.

Anglai su francuzais pasitraukė į Salonikus stipriai fortifikuoja miestą ir siunčia čia dar daugiau kariuomenės. Čia jie rengiasi atkakliausiai ginties.

Mušiai tuo tarpu Balkanuose aptilo. Bulgarių ir teutonų kariuomenė stovi prie rubežiaus ir turbūt laukia, kada ji galės pradėti ir toliaus vyties talkininkus. Tuo tarpu negauta žinių, kad bulgarai būtų perėję Graikijos rubežius.

Serbijos mie tas Givgeli yra liepsnose.

Užgriebė laivus.

Pusiau oficialiai pranešama, kad Graikijos valdžia užgriebė visus laivus Amerikos ir Anglijos pirtuose. Tai daroma, kad privežus daugiau maisto į Graikiją, nes laivai bus globojami valdžios ir tuo budu, manoma, geriau praeis per talkininkų blokadą, negu privatiškai laivai.

ITALAI BOMBARDUOJA GORIZIA.

VENNA, gr. 15. — Italų artillerija vėl bombarduoja dalį Gorizia miesto.

Mažesnės italų atakos ant Giuricaria atmuštos.

PASKANDINTAS ANGLŲ LAIVAS.

LONDONAS, gr. 15. — Vokiečių submarina paskandino anglų laivą Orteric. Du chinečiai iš įgulos žuvo, o trys sužeisti.

Orteric buvo 6535 tonų intalpos.

RYMAS, gr. 15. — Popiežius Benediktas XV rengiasi palaiminti bevielinių telegrafą. Jis nori sugrąžinti senovės paprotį — laiminti labiausiai naudingus žmonijai išradimus.

Amerikss protestas prieš Franciją

Reikalauja paliuosavimo 6 paimtų nuo laivo vokiečių

WASHINGTON, D.C., gr. 15. — valstybės sekretorius Lansing pranešė Amerikos ambasadoriui Paryžiuje Sharp, kad jis pateiktų Francijos valdžiai smarkų protestą prieš francuzų suėmimą ant amerikiečių laivų 6 vokiečių darbininkų.

Notoje, kurią patvirtino Wilsonas, reikalaujama, kad Francija tuoj paliuosotų tuos 6 sumintuosius vokiečius.

Notoje nurodoma į pačios Francijos protestą, kuomet laike civilės karės buvo nuimta nuo francuzų laivo du konfederatai.

MADISON, Ind., gruod. 14. — Laikydamas rankoje 15 mėn. vaiką, Ernest W. Ashby pašovė savo uošvę Mrs W. Tague, nušovė savo jauną pačią, paskui ir pats nusišovė. Priėžaičia to — pačios atsakymas grįžti pas jį.

PETROGRADAS, gruod. 14. — Iš Tegerano pranešama, kad rusų kariuomenė sumušusi sukilėlius ties Aveh, Persijoje, eina priekyn Hamandan apilinkė.

LONDONAS, gruod. 14. — Bėgyje 3 savaitę anglai neteko 507 oficerių. Nuo karės pradžios jie neteko 21,171 oficerių.

TAKOMA, Wash., gr. 15. — J. J. Caio, miesto klerkas, neliko vėl išrinktu. Išrinkta klerku jo pati, kuri buvo bepartyviskųjų kandidatė.

NEW YORK, gr. 15. — Ernest A. Wolf giminės pareikalavo, kad gydytojas ištirtų jo protą, nes jis maudosi rytu, per pietus ir vakare.

CHICAGOS miesto iždinkas sulaikė mokestį miesto advokatui Charles R. Francis, kadangi miesto taryba nepatvirtino jo paskirimo.

NEW YORK, gr. 15. — Aldermanas James A. Milligan padarė rekordą, nes į 13 minučių apvedino 13 porų.

CHAMPAIGN, Ill., gr. 15. — Girtas Harry Slade nušovė savo 12 metų dukterį, pašovė 4 metų sūnų ir John McKinney, kalėjimo prižiūrėtoją.

PITTSBURGHO geliezies liepiklos kasdien išmoka \$1,000,000 algoms.

Policija areštavo panelę Lottie Kaplan, rubsiuvę streikinę, tris sykius į tris dienas.

Kaip vokiečiai suvalkų rėdybą valdo

Apie tai mums pranešama:

Vokiečiai intaisė civilį valdymą ir suvalkų rėdyboje, kaip tai jau žinoma apie buvusiąją Kauno rėdybą. Civilis valdymas turi uždavinį, žmonių surusinti gyvenimą vėl atitaisyti ir patarimais bei darbais jiems padėti. Pirmininkas Suvalkų civilio valdymo yra Oberpraesidialratas von Haugvitz. Jis gyvena Suvalkų mieste. Visas kraštas padalintas į įvairius apskrėtus, kuriems pirmininkauja viršininkai. Gyventojai gali į juos kreiptis su visokiais reikalais. Vietovėse (gminose) tųjų gerove rūpinasi valitai bei jų padėjėjai. Jie veikia da iš Rusų laikų, tik Vokiečių apskrėto viršininkai paskyrė juos iš naujo.

Labai svarbus valdymo darbas — tai atitaisymas krašto ramybės; mat karės laikais randasi daug valkatų, nuo kurių policijos veikimui sustojus, ramieji teisingieji žmonės turi daug nukentėti. Jiems pašalinti, arba jų veikimui kiek susiaurinti, veikia policija bei žandariai. Rodos bus pačių žmonių nauda, kad jie šitą sunkų valdžios darbą kiek galint pašelpas, ar tai pranešdami apie sunkius prasikaltimus arba padėdami surasti prasikaltėlius. Policijos valdininkams reikia ir pranešti apie kiekvieną mirimą laike 12 valandų.

Nesmagus gyventojams padėjimas, tai gydytojų bei aptieky stoka. Ikišiol veikusieji gydytojai mat daugiausiai apledo savo kraštą. Bet ir čia Vokiečių kareiviai bei valdininkai — kaip girdėties — kiek galėdami rūpinasi spraga užkišti.

Vokiečių kareivijos gydytojai stropiai darbuojasi. Jiems pagelba ir keleta rusų kareivių gydytojų, kurie yra pakliuvę vokiečių nelaisvėn. Suvalkuose, Kibartuose ir Rakiškyje yra įsteigta pasikalbėjimo va-

ko. Velytina gydytojų patarimus pasukti, nes tuomi užkirstų kelią užkrečiamosioms ligoms, kuriomis daug miršta. Vokiečiai teikia vaistų ir medžiagos žaisdoms aprūšti. Jų jų gaunama visose prieinamose aptiekose. Kibartuose įsteigta nauja aptieka. Neuzilgo busių jų ir kitose vietose.

Prieš javus suvalant, buvo atsiradusi keliuose apskrėtuose maisto stoka. Vokiečių valdininkai ir čia pagelbėjo. Jie dyka padalino daug vietose beždžiams maisto. Pirkkliai gali prekių (tavoro) užsisakyti prie apskrėto viršininko, kuris užsakymus paduoda toliau. Kai ną iš kalno užmokėjus, prekios pirkklams prisiunčiamos. I dant apgynus gyventojus nuo besažiniškų pirklių, tapo paskirta tvirtos kainos už reikalingąjį maistą.

Beto apsciai žmonėms bus išrupinama proga uždarbiauti. Vyrams bus duodama taisyti kelius arba atstatinkamo darbo ukėje kartu su moterimis ir vaikais, kuomi galės užsiimti kiek pragyvenimui reikalinga.

Kadangi ypaciai gimdytojų ir motinai pasiguosla delto, kad jų kūdikiai, mokslo metuose budami be mokyklos priežiūros galėtų ištvirti, tai ir mokyklos, kur tik galima buvo, vėl atvertos.

Matoma, kad viešojo gyvenimo visuose skyriuose Vokiečių valdžios pasistengta rūpintis užimtojo krašto labu. ("Dabartis.")

AUDRA NEW YORKE.

NEW YORK, gr. 15. — Vakar New Yorque ir Naujojoje Anglijoj siautė didelė sniego audra. Daugelis traukinių liko užpustyta laukuose ir negalėjo pasiekti New Yorko.

Manoma, kad sniego audra pridarė didelių nuostolių. SPRINGFIELD, Mass. vienas žmogus. Chas. F. Evans, 75 m. žuvo sniege.

PHILADELPHIA, Pa., gr. 15. — Du žmonės, vienas Philadelphiaj, kitas Bethlehem žuvo sniego audroj. 12 žmonių sužeista.

Generališkas streikas Portugalijoje

LISBON, Portugalija, gr.—15. Vakar visoje Portugalijoje apšauktas generališkas streikas. Susirėmimai tarp policijos ir streikininkų įvyko daugelyje vietų.

SUKILIMAI TURKIJJOJ.

Dvi vokiečių divizijos pasiųstos malšinimui sukilelių.

LONDONAS, gr. 15. — Generalis (Sveicarijoje) gauta žinia, kad dvi divizijos vokiečių kareivių iš Sofijos išvažiavo į Konstantinopolį malšinti sukilimus Turkijoje, prasidėjusius delei vokiečių Turkijoje išleistų aštrių taisyklių.

Atstovų bute ministerių pagalbininkas Tennant pranešė, kad Turkija karės lauke dabar turi 650,000 kareivių. Jų skaičius gali užaugti iki milijono.

26 MOTERIS SUŽEISTOS MAISTO RIAUŠESE.

LONDONAS, gr. 15. — Iš Amsterdamo pranešama, kad rai-toji policija užpuolė moteris ke-lusias maisto riaušes Cologne ir 26 moteris liko išneštos iš mi-nios sužeistos.

REPUBLIKONŲ KONVENCIJA CHICAGOJE.

WASHINGTON, D.C., gr. 15. — Republikonų partijos pildomas komitetas nutarė sekan-čią republikonų partijos kon-venciją laikyti 7 d. birželio Chi-cagos mieste.

KONSKRIPCIA SUV. VALS.

WASHINGTON, D. C., gr. 15. — Senato "kariuomenės komiteto pirmininkas Chamberlain prie savo "Sveicarijos sistemos" bi-liaus pridėjo priedą apie "pi-liečių armiją," kurioj turės tar-nauti kiekvienas. Tai yra pir-mas žingsnis prie įvedimo Ame-rikoje priverstino kareiviavi-mo.

Detektivas Halpin nuteistas

Teismas rado jį kaltu ėmimo kišių. Tai jau penktas kišių ėmikas nuteistas

Vakar užsibaigė garsi poli-cijos kapitono John J. Halpin byla.

Nagrinėjant bylą iškelta dau-gybė šunysčių ir joje dar sykį pasitvirtino valstybės advokato M. Hoynes pasakymas, kad Chi-cagos detektivių biuras nuo vir-šaus iki apačios yra supuvęs. Halpin buvo kaltinamas ėmi-me kyšių ir ginime didžiausių sukčių.

Prisikintojų teismas rado jį kaltu. Bausmė dar nepaskirta, bet gresia kalėjimas nuo 1 iki 5 metų.

Halpin yra jau penktas poli-cistas nuteistas tame pačiame dalyke šiais metais.

Pirmiaus suteisti detektiviui: kapitonas J. O. Storen, seržan-tai M. Weisbaum, W. O'Brien ir W. Egan. (pastarasis jau pasi-mirė). Jie visi nuteisti kalė-jiman, apart Storen, kuris nu-baustas \$1,000.

Beto dar yra apkaltinti ir lau-kia savo bylos daugybė policis-tų, tarp jų detektivių viršininkas P. D. O'Brien, buvęs policijos viršininkas J. Gleason ir kap-itonas J. Placek, kaltinami rin-kime pniigų apginimui W. O' Brieno ir Halpino.

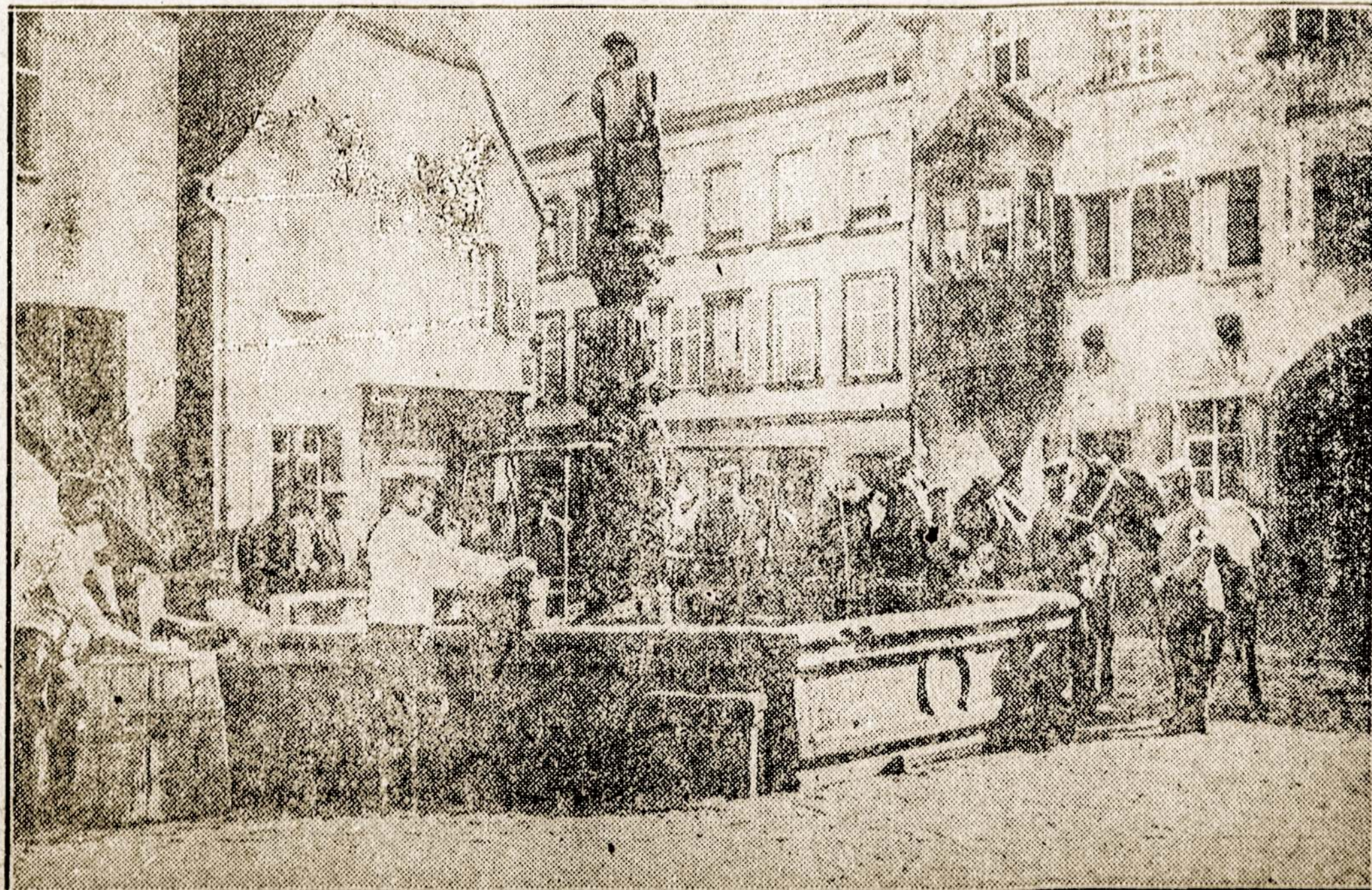
MUSIS ŠIAURĖS JUROJE.

Girdėtis smarki kanonada ir manoma, kad eina mušis tarp laivų.

AMSTERDAM, gr. 15. — Per visą dieną buvo girdėties smar-ki kanonada į šiaurvakarius nuo Vlieland salos. Spėjama, kad Šiaurės juroje eina didelis mušis tarp anglų ir vokiečių lai-vų.

ATHENAI, gruodžio 14. — Ateina žinių, kad talkininkai vėl paskelbė Graikijai blokadą. Graikijos valdžia, sakoma, rei-kalausianti iš talkininkų pasi-aiškinimo, nes Graikija gva-rantavus talkininkams jų ne-paliečiamybę iš Graikijos pu-sės.

CHICAGOJE, gruodžio 14. — Gaisre, kilusiame apie 3 valan-dą nakties antrą 55 E. Grand ave., trys ypatys sudegė. Kele-tas žmonių apdegė. Daugelis išsigelbėjo. Nekurie išsoko nuo antro ir trečiojo augštų per langus; kiti nusileido žė-myn virvėmis padarytomis iš suraišiotų rankšluosčių ir ant-klodžių. Atsarginių laiptų na-muose nebuvo. Delei gaisro ant gatvės atsidurė apie 100 žmonių, iš jų daugelis vaikų ir moterų kone pusnuogių.

Šulinys viename Vosges apygardeje mieste.

Latviai ir Estai

Valkas. Tai nemažas apskrėčio miestukas, su 20,000 gyventojų. Nors čia dar rokuojas Latvijai, bet miestuko didžioji gyventojų pusė — esanti (igauniai). Sužinojęs šitą apie bendrą mūsų kaimynų sugyvenimą, noriu gerb. "R. Garso" skaitytojams pranešti. Abi tauti, gyvena viename miestuke, katra del savęs steigia ir užlaiko visokias įstaigas ir mokyklas. Latviai čia yra sekančios įstaigos: mokyklos pradinės dvi berniukų ir mergaičių, ir keturklės prekybos mokykla, kredito draugija ir taupomoji kasa. Ekonomiškosios draugijos skyrius, prie kurio yra ir sandėlis žemdirbystės įrankių ir mašinų. Du dideli knygynai, prie vieno jų yra ir spaustuė. Taipgi nemažai didžių krautuvių. Nuo pabaišos rugpjūčio, čia išeina laikraštis "Lihdums." Estai užlaiko sekančias įstaigas: mokyklas dvi: viena pradinė estų-liuteronų, ir dviklės cerkvinė estų stačiatikių. Ekonomijos draugija "Sviesa" ir Blaivybės draugija. Kredito draugija ir taupomoji kasa, ir vienas kinematografas. Buvo čia ir miesto teatras, bet dabar uždarytas. Savos teatro salės estai neturi, vakarams latviai užleidžia jiems savo salę. Be minėtųjų įstaigų dar estai turi čia du savo didelius knygynus: "Postimes" ir "Kultura"; prie pastarojo yra ir spaustuė. Didžiosios krautuvių ir magazinai taipgi estų, kaip va: kolonialinės, geležies ir nemažai kitokių. Be viršminėtųjų latvių ir estų mokyklų, čia dar yra: aštuonklės komercijos miesto mokykla; mergaičių gimnazija ir progimnazija.

Gydytojas dabar latvis vienas, du esą karės lauke. Esą gydytojų du, ir du žydų dantų gydytojai.

Kaip patyriau, latviai ir estai čia tuomi labiaus susipratę, negu kuršiniai, kad neduoda veisties "Izraeliaus" vaikams, kurių čia nelabai daug ir esama, ne taip, kaip kad Kuršo miestukuose. Mat, krautuvių bemaž visos latvių ir estų rankose; kitos prekybos jie taipgi neužleidžia žydams. Neskiirdami vieni antrų — labai vieni kitus palaiko, pav.: jeigu žydo kokias krautuvių butų ir pašonėj, bet latvis ar estas geriausias toliaus prie savojo, ar kaimyno, kad tik ne prie žydėlio. Jeigu kokias bobelės ir perka nuo žydėlio, bet tai skaitosi negražu ir nepadoru. Nors žydėliai ir turisi kiek galėdami, net ir subatomis savo krautuvių laiko atadaras, o nedėdieniais uždarytas lygiai su latviais ir estais, bet jų "gešėtai" nekiek čia negali prasiplesti. Tik nekurie jų varo miško ir linų prekybą, bet visgi ir tuomi užsiima daugiaus latvių ir estų. Namų savininkų čia žydų taipgi labai mažai.

Kaip minėjau, kad čia dar Latvija, bet gatvėse, krautuvių se ir turgavietėje daugiaus skamba estų kalba, kas man, kaip po naujam Valko gyventojui, keistokai išrodė. Čionykščiai latviai, bemaž visi moka estų kalbą, o estai retas temoka latviškai, ir kaip jie patį sako, kad jiems sunku esą išmokyti latviškai.

Šnekedamasi su vienu inteligentu latviu, priminiau: kodėl gi, sakau, ponas, pas jus daugiaus skamba estų kalba, kad mums, Kuršo ar Lietuvos pabėgėliams sunku jūsų krašte susikalbėti? Tai, girdi, del

draugiško-kaimyniško sugyvenimo! Kaip kaimynai, vieni antrų kalbą turime mokėti del bendro sugyvenimo. Netaip, sako esti pas mus, kaip lenkai Lietuvoje. Man su reikalais kartą nuvykus Vilniun, tęsia toliaus mano pažįstamas, tik tris dienas pabuvau, bet per tą trumpą laiką kelis sykius teko girdėti, kad lietuvius inėjės krautuvių ar gatvėje prakalba savo lietuviška kalba, žiurėk — tuojais koksai lenkelis pradeda dantis rodyti. Pas mus, sako, tokių žmonių nerasi, kurie juoktųsi iš kaimyno kalbos. Pas mus tokie but vadinami neišmanėliais.

Ir teisybė, nors jų kalbos visai skiriasi (tik tikyba viena), pav.: kaip lietuvių su lenkais, bet latviai su savo kaimynais estais skirtumo neužlaiko ir gyvena santaiškoje, palaikydami vieni kitų įstaigas ir prekybą. Kas man dar akin krinta, tai jų

pamaldų tvarka: kirka (bažnyčia) čia tik viena, kurioje vienu pradėjimu pastorius atlaiko pamaldas visiems jų prigimtoje kalboje. Pirmą estų pamaldos vokiškai — vokiečiams, paskui latviškai — latviams ir ant galo estų kalboje — estams. Į pamaldas susirenka visos trys tautos, tik estai kiek vėliaus ateina ir visi stovi ramiai pavyzdinčioje tvarkoje, laukdami kuomet pasibaigs pirmųjų, kad užgiedoti antriems ir tretiems.

Kad taip, sakau, suvestų kas Lietuvoje tris tautas į pamaldas bažnyčioje, kur esti nors keltas sulenkėjusių, kas tada išeitų? Tegul sprendžia patįs gerb. "R. Garso" skaitytojai. Lietuvoje, Vilniaus, iš dalies Kauno gub. bažnyčiose, kur tarp lietuvių įsimašo 20 — 30 kokių "lenkelių," kaip matai kilsta skandalai, triukšmai, riaušės ir visokie nesusiiprati mai beveik visuomet iš tų "len-

kelių" pusės, o čia trys tautos kartu klausos pamaldų, ir kokią dar pavyzdinę tvarką užlaiko. Kodėl gi lenkai su lietuviais negalėtų taip sugyventi, kaip mūsų kaimynai latviai su estais kad sugyvena? Juk lenkai mėgia mus "broliais" vadinti ir išties jais yra, nes Lietuvos "lenkeliai," tai ne kas kitas, kaip kad sulenkėję lietuviai. Tik tai dabar tie "broliai" vilko kailį užsimovę, skriaudžia ir mindo tiesas savųjų brolių, net ir bažnyčiose neduodami ramumo, o ką besakyti apie kitas bendras įstaigas.

Turiu priminti, kad čia nemažai yra estų stačiatikių. Pirmiausiai jie turėjo savo cerkvę, bet dabar, jai sudegus, jiems pamaldos laikoma rusų cerkvėje, o paskiaus — estų kalboje. D. Dveigys.

("Ryg. Gar.")

APIPLESĖ BANKA.

DEPEW, Owla., gruod. 14. — Maskuotį plėšikai apiplėšė The First State Bank of Depew. Paimta daugiau kaip \$4,000.

SKAITYKIT IR PLATINKIT

„SVNENOVN.“

\$5.00 dovanų tam, kas prisųs man antrašą Stelos Seryčios po No 3402 S. Halsted Str. A. Leppas ir pranešu kitiems, kad apsaugotų tokias keliančios kometas, kuri bekeliaudama nevieną jau nuskriaudė. Jos išvaizda: nedidelio apie 4½ pėdos ugio, rudi plaukai eidama svyruoja į šonus.

Kiekvienas turi tai žinoti!

M. G. VALASKAS
349 Kensington Ave. Chicago

Reikalaukite visuose knygynuose šios knygos. "Teisingos Paslaptis."

AR SKAITAI "LAISVĖ"?

Jeigu dar neskatat, tai tuojau užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažūrėjimui.
"Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar čia dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Laisvė" išeina 2 sykių per savaitę todėl paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.
"Laisvė" telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas speciališkas skyrius del mo-

"Laisvės" kaina tik \$2.00 metams, sei metų \$1.00. Užsieny metams 1.00.

Nelauk ilgai, nes vėliau kaina rasi bus padidinta.

Adresuok šitaip:

"LAISVĖ"

St. Brooklyn, N. Y.

"Kova" Savaitinis Laikraštis

Geriausias darbo žmonių draugas ir užtėjas. Per dešimt metų savo gyvavimo ir sunkios kovos su darbininkų priešais dar neišžengė iš tikrojo kelio, kuris veda darbininkus prie gerovės.

"Kovos" kaina metams \$2.00

Ta pati kaina ir užrubežiuose. Pažūrėjimui vieną numerį prisiunčiame DYKAI. Rašydami laiškus, adresuokite sekančiai:

"Kova, 229 N. 6-th St.
Philadelphia, Pa.

TEMYKITE

Kas dar nematė
NEDĖLIOS NAUJIENU
Tegul reikalauja tuojaus

"NEDĖLIOS NAUJIENOS" yra tai vienintelis savo rušies laikraštis lietuviškame sviete.

„NEDĖLIOS NAUJIENOS" skirias nuo visų kitų laikraščių savo turinio įvairumu ir spalvuotais paveikslais.

REIKALAUKITE TUOJAUS

Kaina metams TIK \$2.00
pusei metų \$1.00

Siųskite pinigų tokiu adresu:

"NEDĖLIOS NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St.
CHICAGO, ILLINOIS

Tel. Canal 5641

K. J. PIKEL BROS.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ
KA MES UŽLAIKOM.

Užlaikom naujausias mados Vyriškus ir Moteriškus visokius Cėvėrykus, naujausias mados visokios rūšies Markizius, Kalnietius, Kepures, Skrybėles ir viską, kas tik yra reikalinga jaunomėnės apsirėdymui. Užlaikom įvairius aukštinus Laikrodžius, Laikrodėlius, Lencigius, Lencigėlius, visokius Žiedus (šlubinius žiedus padarom labai pigiai). Geriausio darbo Britvas, Peilius ir visokias Spilkas ir spilkutes. Puikiausius popierius ir konvertų del rašymo laisų į Lietuvį ir kitur su visokiais Monologais, Dainomis, ir Istorijomis, turinčias savyje visokius paveikslius. Dėdina atsakymus per laiškus ir prisiunčiam tavorus į visų Amerikos kraštų miestus. Visokios Maldaknygės ir šviesiško turinio knygos. Taipgi turime muzikališkų instrumentų ir patįs esame senai praktikuojančiais muzikantais. Reikalingi muzikantų kreipkites pas mus.

Paskutiniu laiku prieš Kalėdas mes daug padidinome visokiais tavorais, kurių pirmą dar nebuvo taip, kad mūsų kostumeriai turės didelį pasirinkimą.

718 W. 18th St.

Chicago Ill.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkites šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Kaledu Dovanos Dykai!

TAUPLYK

Armour'o Muilo Vyniojamą ir box'ų priešus, (frontus)

Taupyk vyniojamą popierą nuo Lighthouse FP, a l u j m e x ir o x L priešus nuo Lighthouse Washing Pauderų, Flotinhouse Cleyi Mirney Wood Tar Muilo ir priešakinius labelius nug p. y pumilant anser kenas turintis raudoną žvaigždę. Jie ermainomi ant P-lbio daug puikių premijų.

Atsimink: — Jos nėra pirklybos stamos Armour'o muilo vyniojami popiera yra tik tiek verta. Ateik į Armour'o Muilo išdirbimo premijos kambarius ant 31 Place ir Benson St., Chicago. 11567 So. Michigan Ave., Kensington arba 9213 Baltimore Ave., South Chicago ir peržiūrėkite mūsų didelį rinkinį reikalingų ir puikių premijų. Dauguma yra tinkami del Kalėdinių dovanų.

Armour's

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Mūsų korespondentų Pranešimai.

ST. LOUIS, MO.

8 ir 9 dieną šio mėnesio čia lankėsi M. X. Mockus su prakalbomis. Pirmą vakarą kalbėjo Knygyno svetainėje. Žmonių susirinko vidutiniškai. Vienas klausytojų S. Sungaila, pradėjo nerimauti. Jį prašalinus iš svetainės, pasilikusieji išbuvo ramiai iki pat prakalbų pabaigos.

Antrą dieną M. X. Mockus laikė prakalbą pietinėje miesto dalyje. Šioje apietinėje apie pusztuzinis fanatikų, prisitraukusių rudžio, tuojaus pradėjo karę prieš socialistus, nors prakalbas visai ne socialistų kuopai rengė. Tik vargšams tikėjimo vyčiams nepavyko, nes septynį jų tapo areštuoti (arba vartojant karišką terminologiją — paimti nelaisvėn). Kokios bausmės vyčiai susilaukė, da tikrai nesužinoja. Čia da turiu pridurti, kad visi narsieji karžygiai, atsidūrę šaltoje, yra suorganizuotojo kunigo Viltkaus "Žiburio" choro nariai.

Pačios prakalbos praėjo ramiai.

Kapsas.

RACINE, WIS.

Šis-las.

Nešeni čia susitvėrė moterų draugija po kokio tai šventojo globo. Pažymėtina tai, kad ne viena draugijos viršininkų nemoka rašyti. Na ir kam mokėti, kad šventiems nesvarbu, ar žmogus moka rašyti ar ne.

Parapija resgiai pastatyti scenoje veikalėlių "Žydas ir dzukas" ir paruošti da kokius ten ferusn.

S. L. A. vietinė kuopa rengia vi vaidinti "Lizdas Nam. Liuto." Geistina, kad veikalas vie na sykį taptų suloštas, nes jau ketvirtas mėnuo, kaip laukia ma jo vaidinant.

Racine'o Lietuvių Mokslo Klubas rengia prakalbas 26 d. gruodžio. Kalbėtojas busias iš Chicagos.

P. Skukauskas areštuotas. Išleistas jis po kaučia 1,000 dolerių. Kaltinamas jisai išmušime lango vertės 75 dolerių. Kalbama, bet nežinia kiek tame teisybės, kad langą išmušęs minėtas vyras tikslu pasiimti nuo prielango keletą išstatytų ten bonkų svaigininčių gėrimų.

Kitas žmogus, tulas A. S. taip įsilinksmo pas savo pažįstamus, kad net langus išdaužė ir kitokių nuostolių pridarė. Nu baustas 10 dolerių ir įėjimo kaštais.

Da viena moteriškė, lietuvė kurios pavardės nepamenu, areštuota už vagystę.

S. D. P. Liet. Skyrius rengia prakalbas 1 d. sausio 1916 metų. Kalbės atvykęs iš Chicagos žymus socialistų kalbėtojas, Racino Perkunas.

SHEBOYGAN, WIS.

Tankiai tekdavo pastebėti laikraščiuose nusiskundimai, kad, katalikai užsipuldinėja ant socialistų. Bet aš tam netikėdavau. Ale štai katalikai pa-

Austrijos Raudonojo Kryžia us ligonvežiniai važiuoja į mūsų lauką.

lietė ir mūsų miestą. "Darbininko 33 numerio, korespondencijoje iš Sheboygan, Wis. rašoma apie jaunimo pasilinksmimus, kad buk jie kas miegą subatos vakarą rengia juos. Be to pranešama, kad kokia tai "skaisti roželė" O. L. apskaldė "skaiščiam dobielėliui" J. M., o tas pastarasis roželei — žandus. "Darbininko" korespondentas nurodo, kad tai buvo darbas "susipratusių." Darbininko korespondentas meluoja, nes roželė ir dobielėlis — abu juodu yra labai dievobaimingi žmonės. O kas link pasilinksmimų — tai jų šimet buvo tik vienas.

Linas.

TERRE HAUTE, IND.

Jau sykį buvo minėta apie vieną vietinę porėlę, pakliuvusią vanagams. Balandėlė, užsimokėjus bausmę, buvo apri mus. Bet praslinkus kiek laiko ir vėl pradėjo burkuoti ir skistymėlių burbuliuoti. Nors tą skistimėlių dabar sunkiau gauti, kadangi nedėdieniais karčiamos tapo uždarytos ir pauščiams moteriškos lyties nebeleidžiama visai jas lankyti, bet mūsų balandėlė prasimano šiaip taip jo ragauti. Ir da reiki pasakyti, kad ir kitus pavaišina.

Kas gi ypač keista čia, tai kad tokia balandėlė nėra tik viena. Jų, panašių minėtai, randasi ir daugiau. Jų guštosna dažnai atskrenda svetimi patinai. Nors sakoma, kad balandžių porose retai būna prigavyčių, ale, matyt, ir pas juos, lyg ir pas žmones, pasitaiką šeimyniškų trubių.

Vienok užteks apie pauščius. Pakalbėsime apie žmones. Yra pas mus vyrų ir neva laisvų, kurie kartą atsistoje prie baro tol pasilieka "be agituodami" stiklines ir bontkias, kol "agitatorius" visai susmukusius, pavargusius nuo agitacijos darbo, saliuininkas nu neša kampan saliuono atsikvėpiti. Tokia agitacija man rodosi tikty labiau kokiems vyčių generolams, o ne laisviems. Matyti, kad toks ty "agitatorius" ir laisvumas jei savo laisve nemoka naudotusi.

.Dievo Apveizda.

MANCHESTER, N. H.

Manchester, N. H. kalėjime yra keletas Nashua streikininkų. Jų tarpe randasi keletas lietuvių, kurie pasilik ten iki

11 d. sausio mėnesio 1916 metų. Tą dieną bus jų teisimas. Taigi lietuviai, esantys kalėjime, norėty, kad kas nors jiems prisųstų knygelę ir laikraščius. Kalėjime yra anglų knygų, bet lietuviškų nėra. Laikraščius ir knygas streikininkams, sėdintiems kalėjime, siųskite šiuo adresu: Karolius Barauskis, Box 56, Manchester, N. H.

P. S. Gruodžio 11 d. aš ap lankiau kalinius streikininkus. Jie prašė manęs knygų. Na, šua streikininkų komitetas nutarė lankyti kalinius kiekvieną savaitę.

A. Zubkus.

SPRINGFIELD, ILL.

Gruodžio 7 d. čionai sudegė didelė departamentinė krautu vė — Boston Store. Gaisras buvo labai didelis. Nuostolio skaitoma apie vieną milijoną dolerių. Iš žmonių nė vienas nenukentėjo.

Darbininkai nepamirškite 11 d. gruodžio. Toje dienoje turės atsibuti mūsų viršininkų rinkimai. Balsuokit už gerus ir sąžiningus žmones.

Jaunas Vaikas.

STEEGER, ILL.

Vietinis Dramatiškas Ratelis paaukavo žinomam mūsų dra mų rašėjui Br. Vargšui \$10.00.

Gerai buty, kad ir kiti lietu viai pasektų stegeriečių pavyzdžiu. Be to kalbamas Ratelis žada sulošti vieną Br. Vargšo veikalą "Paskutinė Banga." Pelnas bus skiriamas autoriaus naudai.

BRIGHTON PARK.

Gruodžio 5 d. čia įvyko ant ra išelės prelekcija. Skaitė ned. stud. St. Biežis temoje: "Jaunystės nuodėmės." Paskaita buvo labai indomi. Kurie atsilankė, tikiu — turėjo, ne mažą naudą. Apgailestina te čia, kad mūsų žmonės dar ne suprasta to viso naudos: kal bamoje prelekcijoje atsilankė vos apie 30—40 žmonių B

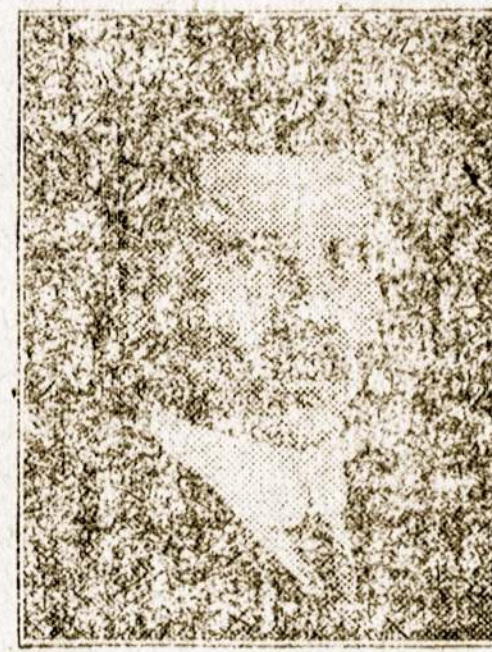
Kadangi bėgiu vienos savaitės elektrikiniai Chicago and Milwaukee karai prie Glencol miestelio kryžkelės užmušė du žmogų, tai teisėjas Landis pra nešė kompanijos prezidentui, kad jis išleisias įsakymą, drau žianti važinėti miesteliu greitai, kaip aštuonias mylias valandoje.

Oleko Mokykal

Mokinama: Angliškos ir Lietuviškos kalbų, Aritmetikos, Knygvedystės, Stenografijos, Typewriting, Pirklybos teisių, Suv. Valstijų Istorijos, Abėlos Istorijos, Geografijos, Politškos Ekonomijos, Pilietystės, Dailrašystės.

Mokinimo valandos: Nuo 8 iš ryto iki 5 po pietų; vakare nuo 7:30 iki 9:30. 2360 Emerald Ave., Chicago, Ill.

P. PILENAS

Ingaliotas "Naujienu" administra cijos.

"Naujienu" dienraščio generališkas agentas lankysis šiose apietinėse: Grand Rapids, Detroit, Michigano valstijoje; Cleveland, Youngstown — Ohio valst. ir kitur. Jis užrašins dienraštį ir "Nedėlios Naujienas", o taipgi ir atnaujins prenumeratą. Taipgi rinks apgarsinimus ir organi zuos agentus platinimui "Naujienu."

Adomas Rašimas

dienraščio "Naujienu" generališkas agentas, kuris lankos rytinėse valstijose: kaip tai New Yorko, New Jersey, Massachusetts ir Connecticut.

Jis užrašinėja dienraštį ir Nedėlios "Naujienas", o taipgi atnaujina senas prenumeratas. Podraug renka apgarsinimus ir organizuoja agentus platinimui "Naujienu."

Ji igaliuo

"Naujienu" Administracija.

NAUJA KNYGA!

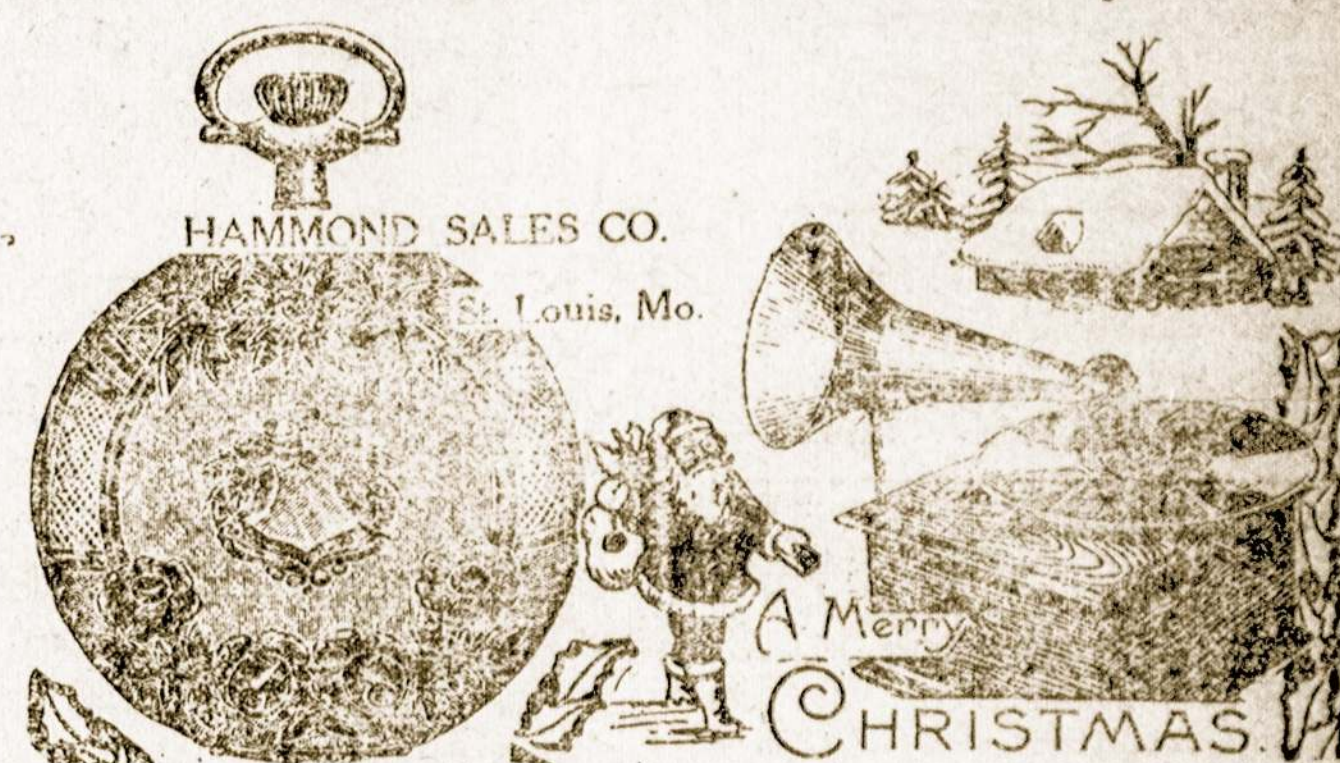
Tik-lę šioje iš epandos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliantiems. Lietuviams, Surinko V. K. Rakauskas, "DEVYNES" redaktorius. "AMERIKA" yra informacinis veikalas, kuris jau nuo senai buvo pagėdijamas. Jau telpa daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika.

Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapių. Kaina tikrai — 75c.

Reikalaukite ir pinigų siųskite pas: M. J. Damijonaitis 901 W. 33rd Street CHICAGO, ILLINOIS.

P. S. Viskas pelnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kloti knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautu vės katalogo.

10,000 Fonografų bus duodami DYKAI kiekvienam del Kalėdų

Kad supažindinti ir apskelbti visur mūsų naujausius 14 K. auksinius, 20 metų gvarantuojamus laikrodžius, mes padarome šį didelį pasiūlymą ir kiekvienas, kuris nupirks laikrodėlį nuo mūsų dabar, prie to dar gaus fonografą DYKAI, kuris grąžina visokius rekordus ir taipgi Columbia ir Victor. Jeigu jus norite naudotis mūsų pasiūlymu, tai prisųskit mums šį apgarsinimą ir 25c "deposit" taip kad mes žinotume, jog jus tikrai norite pirkti, ir mes tuojaus prisųstym jums labai puikų 14K. auksinį laikrodėlį, vyrišką arba moterišką, trejopais viršėlais, su geriausiu masinerija, už kurį mūsų specialė žema kaina yra \$6.75, ir prie to mes duosime jums fonografą dykai, taipgi puikų lenčiugėlį. Kuomet laikrodėlis ir fonografas bus atnešti į jūsų namus, ir jeigu jie jums patiks, užmokėsite likusią sumą. Šie laikrodžiai gvarantuojami ant 20 metų ir per tą laiką mes laisome arba apmainome ant kitų dykai. Reikalaujama tikrai prisuntimas 25c kaštų prisuntimo. Ne užsiganėdinusiems mes sugrąžinam pinigų. Iš Kanados visi pinigai turi būti prisųsti iš kalno. Prisųsk savo orderį tuojaus, kuomet mes turime daug fonografų.

Adresuok šiaip: Hammond Sales Co., Dep. 235. St. Louis, Mo.

Jus galite peržiūrėti mūsų krautu vės ir apka noti jų verte.

Bet jus niekuomet nera site, tokios augštos rusies

parinkimą geriausių gvarantuojamų laikrodžių arba žiedų, kaip kad jau rasite pas.

H. JOFFEY, Jubilierius

4625 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL. Visuomet užtikime.

Kas Taves Laukia?

Jeigu nuolatos taupysi nors mažą dalį savo uždarbio, taves laukia laimė ir ramybė senatvėje

Jeigu eikvoji pinigų ir nieko netaupai, tavęs laukia skurdas ir nelaimė. Taigi neslėpk pinigų namuose, nes ten gali paimti vagis arba sunaikinti ugnis. Dėk juos į saugią vietą, kur gali imti nuosimti, o tokia vieta yra

NORTH WESTERN TRUST & SAVINGS BANK

JON F. SMULSKI, prez. T. M. HELINSKI, ižd.

Per mūsų Banką galima pinigų siųsti į Lietuvą ir kitas dalis svieto, greitai, tikrai ir geriausiomis sąlygomis

1201 Milwaukee Avenue, kampas Division gat. BALTAS KAMPAS

Turtas mūsų Banko siekia penkis milijonus dolerių

Didžiausia

Krautu vė

Lietuviška

Chicagoje

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, šliubinius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinas ant kurių gali groti ir nemokantis visokių šokių; armonikas rusiškas ir prusines importuotas ir taip jau rusiškas balalai kas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojamame. Mūsų kainos ant visko žemesnės negu kitur. Gyvenantys už Chicagos orderius galite siųsti per laiškus.

KATALIOGĄ VISIEMS DYKAI, KAS TIK PRISIŲS UŽ 2C STAMPĄ.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL. Telephone Drover 7309

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily, including Sunday, by
Lithuanian News Publishing Company.
Address: 1840 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Telephone Canal 1506.
Entered as second-class matter March 7,
1914, at the Post office at Chicago, Ill., under
the Act of March 3, 1879.

Terms of subscription

In Chicago, by carriers, per week 12 cents.
by mail, one year \$6.00. Outside Chicago,
by mail, one year, \$5.00.
Sunday Edition ("Nedėlios Naujienos")
yearly subscription \$2.00; 6 months \$1.00

NAUJENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje.
Eina iš Chicago kasdien ir nedėdieniais.
Laidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje — per išsiųsiojus 12 centų
savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje me-
tams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Trijų mėnesiams \$1.75
Dviejų mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00
"Nedėlios Naujienos":
Metams \$2.00
Pusei metų \$1.00.
Pavienis "Naujienų" numeris 2c; "Nedė-
lios Naujienų" — 5c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St
Chicago, Ill. Telephone Canal 1506

Redakcijos Straipsniai

Nepersenai mes išreiškėme
mintį ("Nedėlios Naujienose"),
kad Bryano agitacija prieš mi-
litarizmą gali išgelbėti šią ša-
lį nuo Rooseveltto prezidentavi-
mo. Savo spėjimą mes remė-
me tuo išrokavimu, kad Brya-
nas gali suvaldyti demokratų
partiją ir tuo būdu prašalinti
reikalą republikonams vieny-
ties su progresistais.

Vienok juo tolyn, tuo vis ma-
žesnis matyt buvusiojo valsty-
bės sekretoriaus veikimo pasi-
sekimas. Ant skilimo demok-
ratų partijoje neišrodo. Iš ant-
ros-gi pusės, Wilsonas darosi
vis karštesnis ir karštesnis mi-
litarizmo apaštalas. Republi-
konams grėsia pavojus, pasilik-
ti užpakalyje jo. Jie turės
šaukties į pagelbą "bulmuzė-
rius." O jeigu jie susidės su
jais, tai galima bus išanksto
pranašauti pergalę narsiam jam
"pulkininkui."

Smarkiai kovoti su militariz-
mu ketina Washingtono Indus-
trijos Santykių Komitetas su
savo pagarsėjusiuoju pirminin-
ku, Frank P. Walsh'u.

Jisai praneša (žūr. "Laiškas iš
Washingtono"), kad į diskusi-
jas apie armijos ir laivyno išlaido-
dumą jisai nesikišias. Bet jeigu
jau kongresas nutar didinti
kariškas šios šalies spēkas, tai
Komitetas kovos už tai, kad iš
to didinimo būtų kuomažiausia
skriaudos žmonėms. Jisai rei-
kalaus, kad ginklų dirbimą pa-
imty į savo rankas valdžia, kad
kariuomenės ir laivyno išlaidos
būtų padengiamos iš mokesčių
nuo paveldėjimų ir nuo įplau-
kų ir kad kariuomenėje ir lai-
vyne būtų įvesta demokratiška
tvarka.

Tokiems plenams galima tik-
tai pridurti. Geriausia, žinoma,
butų, kad žmonės užsiimtų pro-
duktvyškiu darbu, ažuot tarnau-
tų kariuomenėje, ir kad šalis
tuos pinigus, kuriuos ji leis ka-
rės reikalams, suvartotų nau-
dingiems dalykams; bet jeigu
jau laivyno ir kariuomenės di-
dinimas bus neišvengiamas, tai
svarbų bus pasiekti bent to,
kad tai kiek galint mažiau pa-
kenktų šalies laisvei ir gerovei.

"PULLMANO KARAI."

Eugene V. Debs, garsusis so-
cialistų agitatorius, pasakoja
indomų atsitikimą iš savo kelio-
nių po Ameriką.

Jisai pirmiausia pasižymėjo
veikime tarpe gelžkelių darbi-
ninkų ir ypatingai laike Pull-
mano darbininkų streiko. Tam
streikui dar nepasibaigus, jisai
kartą išvažiavo iš Chicago's na-
mo. Paskui jį sekė šnipai, ir
štai laikraščiuose pasirodė ži-
nia, kad "Debsas apleidė Chi-
cagą kunigaikštiskai išpuoštam
Pullmano kare ir paliko kvai-
lius streikininkus badauti." Tai
buvo melas ir jo tikslas bu-
vo labai aiškus. Debsas važio-
vo paprastu traukiniu, bet jo-
kiaais protestais jisai negalėjo
priversti Associated Press (ži-
nių agentūrą) atsaukti tą melą.
Ir dar keliatą metų vėliau ka-
pitalistiškoji spauda dažnai karto-
jo pasaką apie Debsą važinėji-
mą kunigaikštiskais Pullmano
karais.

Už kokių šešių metų po Pull-
mano streiko Debsas keliavo
kartą iš San Francisco į Los
Angeles laikyti prakalbą. Su-
sirinkimas buvo labai išgarsin-
tas ir buvo galima tikėtis jam-
me didelės minios. Staiga vi-
duryje kelio į karą, kuriame sė-
dėjo Debsas atėjo konduktori-
riū, ir užreikšė, kad tas karas
bus atkabintas, ir kad pasažie-
riai turi arba laukti sekamo
traukinio, arba eiti į Pullmano
karą. Tai buvo gudriai sutai-
syta. Debsas negalėjo laukti
kito traukinio, nes būtų pasivė-
linęs į susirinkimą, o važiuoti
Pullmano karu reikė parodyti
susirinkusiam Los Angeles'o sto-
tyje miniai, kad jisai ištiesų va-
žinėja "kunigaikštiskai," kaip
tvirtino laikraščiai. Debsas bet-
gi nutarė sėsti į Pullmano ka-
rą, tikėdamas turėti progą išaiš-
kinti viešai dalyką, kada atvyks
į vietą.

Nespėjo Debsas pasiekti Los
Angeles, kaip vietinė spauda
jau pranešė publikai apie Deb-
so atvykimą Pullmano kare.
Žmonių prisirinko begalės. Bet
Debsas, sakosi, tą dieną surėgęs
tokia prakalbą, kad Los Ange-
les gyventojai dar iš šiandien jos
neužmiršta. Nuo to laiko ra-
šymai apie Debso važinėjimą
Pullmano karais pasiliovė.

SOCIALISTŲ NIEKINTOJAI.

Musiškiai socializmo prie-
šai nuolatos pasakoja, kad socia-
listai norį panaikinti tautas.
Tą jie vadina neįvykdoma sva-
jone.

O kadangi socialistai norį pa-
naikinti tautas, tai, pasak jų so-
cializmo priešų, lietuviai socia-
listai norį panaikinti ir lietuvių
tautą. Tą jie vadina nusi-
dėjimu.

Tautininkai su klerikalais be
paliovos šaukia, kad socialistai
esą tautos priešai, kad jiems ne-
rupj savo tautiečių likimas, ge-
rovė ir garbė. Begėdiškesnieji
tarpe tautininkų ir klerikalų ei-
na taip toli, kad socialistus jie
kolioja "tautos išgamomis" ir
kitokiais bjauriais žodžiais.

Bet ar yra kiek-nors tiesos
tuose tautininkų ir klerikalų
užpuolimuose?

Jokios.
Socialistai nestato savo tiks-
lų panaikinti tautas.

Lietuviai socialistai nestato
savo tikslo panaikinti lietu-
vių tautą.

Lietuviai socialistai nedaro
nieko tokio, kas trukdytų lietu-
vių tautos augimą ir gerovę.
Priešingai, jų darbas tą augimą
ir gerovę stiprina.

Svarbiausia tautos ypatybė

vra kalba. Ar lietuviai socia-
listai žudo šią ypatybę lietu-
vių tautoje? Nieko panašaus.
Jie klaidžia lietuviškai, jie rašo
lietuviškai; jie veikia lietuvių
visuomenėje. Ir kaip visi ži-
no, jie rašo, kalba ir veikia dau-
giau ir pasekmingiau, negu ku-
rios kitos srovės žmonės.
Socialistai veikia visų-pirma
darbininkų labui. Lietuviai
socialistai veikia visų-pirma lie-
tuvių darbininkų labui. Bet
darbininkai sudaro skaitlin-
giausią klesą kiekvienoje tauto-
je. O Amerikos lietuviai tai
beveik iš vieny tiktai darbinin-
kų ir tesusideda. Tad kaipgi
socialistai gali būti savo tautos
priešai, jeigu jie visas savo spē-
kas deda, kad pagerintų skait-
lingiausios tautos dalies buvį?

Tautos priešai gali juos va-
dinti tiktai tas, kuris darbinin-
kus neskaito tautos dalim!

Tokių žmonių yra ne tiktai
pas lietuvius, bet ir visose tau-
tose. Jie yra arba priešingos
darbininkams klesos nariai ar-
ba tos klesos užtarėjai. Imki-
te, pavyzdžiui, Amerikos kapi-
talistas: — kaip jie sau įsivaiz-
dina "Amerikos tautos" gero-
vę? Jie sako, kad "Amerikos
tautos" gerovė reikią didelį
biznį namie ir svetimos šaly-
se. Aišku, kad po žodžiu "tau-
ta", jie supranta tiktai biznie-
rius, tiktai tuos žmones, kurie
daro biznį ir turi iš jo pelną.
Apie tai, kad prie tautos gerovės
priklauso ir darbininkų gero-
vė, jie beveik neužsimena. Jie
net mano, kad tautai yra ge-
riausia, kada darbininkai gyve-
na varge ir skurde. Tauta biz-
nierių supratimu yra tiktai jie
patys, o darbininkai — ne.

Taip-pat protauja ir musiš-
kiai biznieriai (svietiški ir dva-
siški), ir todėl jie neskaito tau-
tos draugais jų žmonių, kurie
rupinasi darbininkų reikalais.
Todėl jie vadina socialistus tau-
tos priešais.

Socialistų niekintojai yra
darbininkų klesos niekintojai.

SKAITYTOJŲ BALSAI

(Redakcija neatsako už nuo-
mones, išreikštas šiame
skyrinyje.)

KAS GRIAUKA TIKĖJIMĄ?

Niekas gal taip neužsiuola
ant socialistų kaip atkaklieji
Romos katalikai. Svarbiausiu
jų argumentu yra tai, kad so-
cialistai neva griauja tikėjimą,
nepripažįstą Dievo ir tt. Tas
jų pludimas ant socialistų kar-
tojasi kas savaitę. Šventadie-
nyje, kuomet, suskamba bažny-
čių varpai, skelbiantis pasauliui
santaiką ir artymo meilę, tai
tos meilės kelbėjai kunigai
plustasi, siunčia prakeikimus į

tuos, kurie nenori akiai sekti jų
pėdomis. Tos jų skelbiamosios
artymo meilės pasekmės
jau apsirėikšė Hoosiek Falls'e
ir kitose vietose.

Tikėjimo ir šeimynos griovi-
kų, mano nuomone, reikėtų pa-
jieškoti tarpe pačių tikinčiųjų.
Jeigu mūsų klerikalai nors kiek
pažįsta istoriją, tai jie turėtų ži-
noti, kad ir pati mūsų Lietuva
kadaise tikėjo į Perkuną. Gi
panašus Kristaus mokslo skel-
bėjai ėjo ir ugnia bei kardu
skelbė tą savo tikėjimą. Žod-
žiu — jie sugriovė senovės Lie-
tuvių tikėjimą ir įbrukė savąjį.
Negana to, jie sudegino šimtus
tukstančių ant Ispanijos laužų
ir nukankino inkvizicijos kam-
bariuose. Ir vis vardan tikė-
jimo, vardan artymo meilės!
Taigi akveizdoje šių faktų jie
drįsta dar kalbėti apie tikėjimo
griovimą?

Pagalios dabartinė Europos
karė ir neįsimintingiausiai pa-
rodo, kad kunigų skelbiamas
Kristaus mokslas yra jų profe-
sijų biznis. Pats katalikų baž-
nyčios vadas — Benediktas lai-
mino Italijos ginklą...

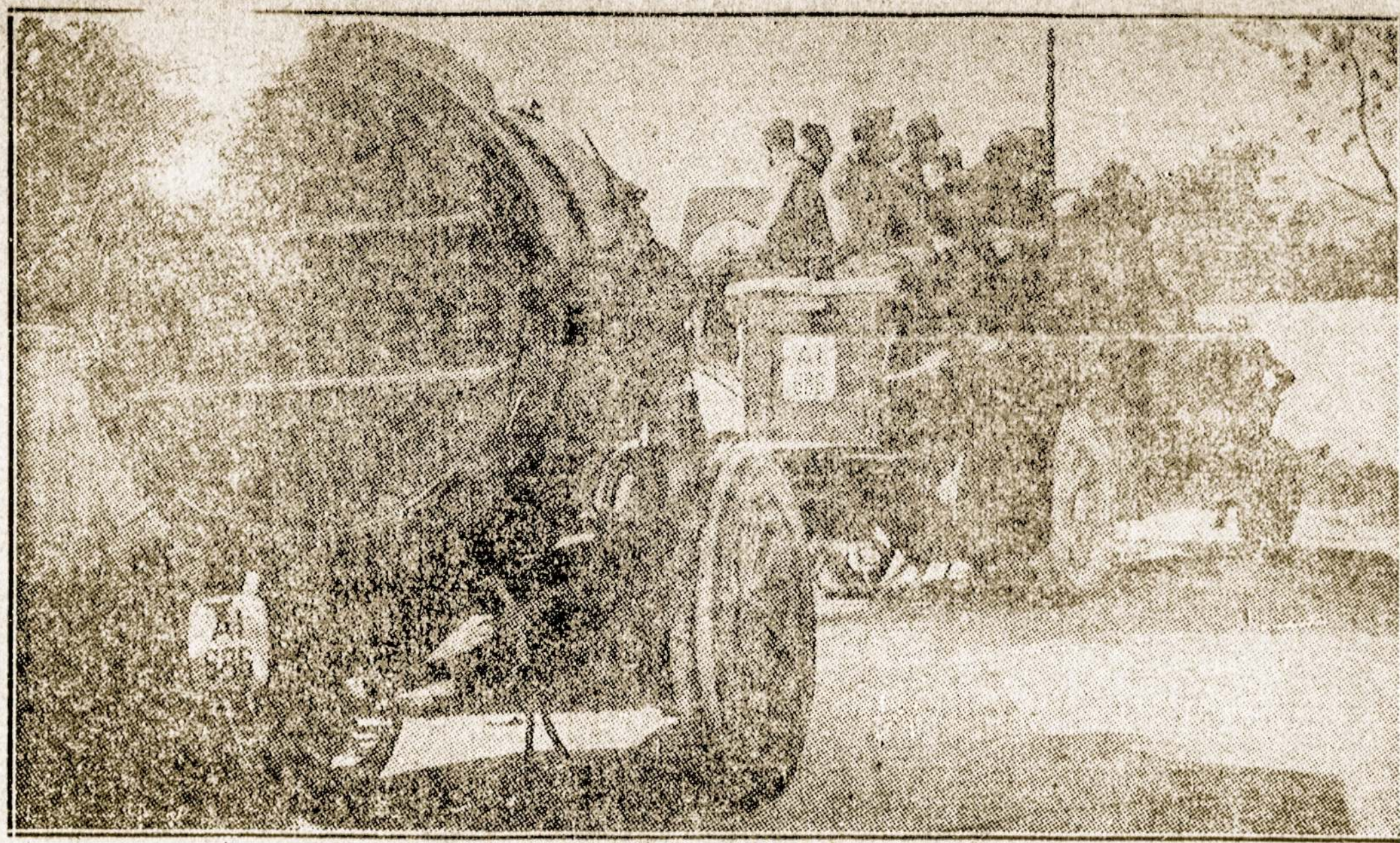
Mes, socialistai, į tikėjimo
klausimus žiurime kitaip. Mes
sakome, kad tikėjimas yra pri-
vatiniu žmogaus reikalu. Dir-
btuvėje neina kalba apie tikė-
jimą, apie tamtos ar mano as-
meniškų įsitikinimus, bet apie
darbo atlikimą. Už tos dirbtu-
vės sienų darbininkų organizaci-
jų mitinguose klausimas ei-
na ne apie Jono ar Petro gerą
ar kreivą tikėjimą, bet apie pa-
gerinimą darbo sąlygų, apie iš-
kovojimą geresnio duonos kės-
nio. Kaip darbdavis žiuri ne
į tikėjimą, bet į žmogaus darbo
pajėgą, taip ir darbininkai ne-
privalo peštis už tikėjimo geru-
mą ar blogumą. Todėl socia-
listai ir sako: buk tamsta katali-
ku, buk mahometonu, budistu
ar kuo kitu, bet sykiu neuži-
miršk buti geru organizacijos
nariu; moki kovoti už pageri-
nimą savo ir savo klesos drau-
gų gyvenimo. Tai viskas.

Taigi matote, socialistai ne
nemano griauti keno nors ti-
kėjimą. Žinoma, jeigu kas nors
jiems primeta panašius daly-
kus, tai tik iš piktumo ir pavy-
do. O klerikalai turi ko pa-
vydėti socialistams, pirmiausia
delei, jų pasisekimo ir visuome-
nės simpatijų. Klerikalai ma-
to, kad socialistai įgauna vis
didesnę intekmę darbininkuose,
kad jų eilės auga ir abelnas
minios susipratimas kyla. Tas
gi negali patikti tiems tamsos
apaštalam. Socialistų laimė-
jime jie mato sau pralaimėji-
mą ir nelolimą karstą...

Ot, kodėl jie neapkenčia so-
cialistų!

A. J. Valentas.

2.300.000 GYVENTOJŲ
PETROGRADAS, gruod. 14.
— Pagal dabartinį apskaitymą,
Petrogradas dabar turi 2.300.
000 gyventojų.

Austrai veža stiprų prožektorių į Izonzo frontą.

Laiškas iš Washingtono

(Industrijos santykių
komitetas.)

Nedalyvaudami diskusijose
apie armijos ir laivyno didu-
mą, liberališkieji ir radikališ-
kieji elementai, susivieniję In-
dustrijos Santykių Komitete po
vadovystę Frank P. Walsh'o,
rengiasi varyti smarkią kam-
paniją priešais kongresą, laike
ateinančiųjų debatų apie šalies
apgynimą.

Walsh su savo bendrais rei-
kalaus, kad valdžia paimitų į
savo rankas visą amunicijos
dirbimą, kad kariškos išlaidos
būtų padengtos mokestimis
nuo paveldėjimų ir nuo įplau-
kų ir pagalios, kad kariuome-
nė būtų suorganizuota demo-
kratiškais pamatais. Jie kovos
prieš tai, kad demokratišką
tvarką ir dvasią kariuomenėje
ardytų kariškos profesijos aug-
stinimas, kaip nori "prepared-
ness" agitatoriai.

Šituo tikslu Komitetas ra-
gins kongresą padaryti taip,
kad paprastas kareivis arba
jūrininkas greitai ir lengvai ga-
lėtų dasitarnauti iki augštes-
nių vietų. Pavyzdžiais iš tam
tikrų šalių armijų, kuriose vie-
spatauja lygybės ir brolybės
dvasia tarpe oficerių ir karei-
vių, jisai stengsis parodyti, ko
galima atsiekti demokratiško-
mis priemonėmis, jeigu jau
kongresas nutars, kad reikia
atitrukti vyrus nuo naudingo
darbo ir paversti kareiviais.

Prie dabartinės tvarkos retas
armijos arba laivyno narys gali
patapti oficeriu, ir jie turi pe-
galėti daug visokių kliučių ant
savo kelio. Industrijos Santy-
kių Komiteto pirmininkas
Walsh išleido tokį pranešimą iš
Southern Building, Washingto-
ne:

"Viena svarbiausių militari-
zmo pasekmių yra pažeminan-
čioji kastų sistema, kuri yra
skaitoma net ir demokratiško-
se šalyse būtina kariuomenės
stiprumo sąlyga. Jeigu ateis
toks laikas, kad mes turėsime
įsitaistyti šioje šalyje didelę ar-
miją, tai demokratijos dvasia
bus susilpninta ir suardyta,
neįvedus demokratijos į tą ar-
miją.

"Iki šiol buvo manoma, kad
disciplina reikalauja absoliu-
tizmo. Bet mes dabar žinome,
kad tai yra netiesa. Didžioji
karė mokina mus, kad demo-
kratiškai organizuota armija,
kurioje oficeriai ir paprasti
kareiviai valgo tą patį valgi
prie to paties stalo, ir kurioje
viešpatauja brolybės dvasia,
gali būti taip-pat gera, jei ne ge-
resnė, kruviname žmonių žu-
dymo darbe, kaip armija, su-
tvarkyta autokratiškais pama-
tais.

Samoninga gaspadinė

visada turi savo namuose butelį
D-ro Richter'io

PAIN-EXPELLER

Neabejojantis būdas įtrinumui nuo
skaudėjimo Reumatizmo, persisai-
dimo, išsinarinimo ir tt.

Tikras tiktai su pažymėta marke
"IKARA"

25c. ir 50c. butelukas visose aptiekose arba
paštu nuo

F. A. D. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

"Nors ekonominės militariz-
mo pasekmės yra pragaistin-
gos, bet jos yra tiktai nie-
kis, palyginant su demokrati-
jos dvasios suardymu, o pavo-
jus, kad ta dvasia bus laipsniš-
kai žudoma, bus labai arti, jei-
gu didelės armijos ir laivyno a-
gitatoriams pavyks praveisti sa-
vo programą.

"Paprasto žmogaus balsas tu-
ri skambėti aiškiai ir garsiai
Washingtono. Galingos agen-
tūros veikia čionai, kad ap-
temdžius kongresmanų akis
blizgėjimu Amerikos galybės
pasaulyje ir jos pirmenybės
užsienių rinkose. Tie kongres-
manai, kurie nesiduos apakin-
ti, gali užsitraukti panieką,
kuomet jie prirodinės, kad A-
merikos pirmenybė svetimo-
se kraštuose neturi būti pasta-
tyta ant neteisingumo ir išna-
dojimo namie. Reikia, kad tie
vyrai žinotų, jogei Amerikos
širdis, darbininkiškoji, plaka
kartu su jais.

"Industrijos Santykių Kom-
itetas yra kovojanti įstaiga. Ji-
sai nepasmerkia kovos ir pasi-
šventimo. Priešingai, jisai rei-
kalauja kovos ir pasišventimo.
Bet mes tvirtiname, jogei Ame-
rikos liaudis neprivalo pasi-
švesti tam, kad jos išnaudoji-
mas būtų įrankiu svetimų rin-
kų užkariavimui; kad ji nepri-
valo tverti galingų kariškų spē-
kų apsaugojimui pirklų, par-
duodančių svetimos rinkose
turtą, kurio reikia žmonėms
namie.

"Mums reikia visos energi-
jos, dramos ir pasišventimo, ku-
riuos mes turime, kad užka-
riautume Ameriką žmonėms.
Mes galime tautai atlikti, tiktai
iškovodami darbo žmonėms sa-
vyvaldos teisę dirbtuvėje, kasy-
kloje, krautuvėje ir farmoje,
ir teise spręsti, kaip turi būti
paskirstyti jų darbo vaisiai.

"Milžiniškos mūsų išga-
namųjų prekių skaitlinės rei-
kia skaudų priekaištį šaliai,
koliai trečdalis darbininkų
uždirba mažiau, negu reikia
žmoniškam gyvenimui, ir ko-
liai beturčių kudikiai miršta
del stokos maisto ir oro.

"Mus ima baimė prieš nuola-
tos augančią galią tų, kurių o-
balsis yra "Nuosavybė pirma
viso ko." Jiems rupi vien tik-
tai Amerikos vaizbos augimas.
Jie elgiasi savo žvilgsniu nuo-
sekliai, garbindami karišką ga-
lybę ir kariaujančią šalies išdi-
dumą. Kuomet mes sakome,
kad Amerika turi būti apginta,
jeigu jei priseis ginties, vardan
taikos ir teisybės, jie reikalau-
ja šalies apgynimo vardan nuo-
savybės ir išdidumo."

"Na, kaip pavyko medžiok-
lė?"
"Nušoviau stirną, ale net
uriu už ką parsivežti ją namo".

JAUNUOMENĖS SKYRIUS

JAUNŲ SOCIALISTŲ LYGOS
TVĖRIMO KLAUSIME.

Aštunto Rajono Konferencijoje, Chicagos socialistai nutarė organizuoti Lietuvių Jaunų Socialistų Lygą. Nutarimas puiškus. Darbas pradėti išrinkta komisija. Po to tilpo "Naujienuose" vienas, kitas straipsniukas, nurodąs reikalingumą lygos, apibriežąs Lygos uždavinius. Da tilpo apie Lygą vienas straipsnis "Kovos" 50 numerį ir... daugiau nieko apie ją nebegirdėti.

Ar tik nenumirė Lyga? No ne — negimus ji negalėjo mirti. Veikiausia išrinktoji Lygos tvėrimui komisija pavargo. Žinoma, išmėtinėli draugams jų nuovargi negalima, nes tai būtų nedraugiškai. Bet vistiek pati komisija elgiasi irgi nedraugiškai. Jei pavargo tai ir pasakytų tiesiai: "Taip ir taip, draugai, pavaduokite mus, mes jau pavargom." Gal nedrąsų komisijai prisipažinti — Niekis: su draugais galima draugiškai šnekėti.

Nekalbėčiau tiek daug apie draugiškumą. Bet Lietuvių Jaunų Socialistų Lyga butinai reikalinga; todėl tylėti negalima. Ir reikalinga ji visų pirma padidiniui skaitliaus L. S. S. narių.

Mes turime pripažinti, kad mūsų Sąjungos kuopų susirinkimuose neapsakomai nuobodu: nominacijos, protokolai, kandidatai ir tam panašūs dalykai tęsiasi bent kokias tris valandas. Net ir įsivėlusiam į tų protokolų surūj visą širdim pasidaro kartais nuobodu. Tai kaip mes galime, jei patraukiame naujų narių Sąjungos, užlaikyti juos joje? Sykį paragavęs panašaus susirinkimo, naujas narys antrą kartą nebeatsilankys. Tai faktas, kaip lygiai faktas ir tai, kad į reguliarius kuopų susirinkimus tesilanko ne daugiau, kaip pusė visų kuopų narių.

Kaipgi pritraukti Sąjungon daugiau naujų narių ir palaikyti juos ten? Atsakymas — padarant Sąjungą gyvesnę, sutvertiant prie jos Jaunų Socialistų Lygą, kurioje žymią vietą turėtų užimti pasilinksminimai. Daugiau privalo Sąjunga duoti savo naujiems nariams pasilinksminimų. Neduos Sąjunga pasilinksminimų, skaitlius lietuvių socialistų labai pamažu augs.

Iš kitos pusės, jei socialistai nepradės traukti tuo būdu jaunimo į savo eiles, jaunimas kirmys doriškai įvairiose Free dance salėse ir ant gatvių kampu, arba, belankydamas vyčių vakarėlius — šokių, atsidurs dešiniųjų globoje. Vyčiai pastaruoju laiku vartoja šitą jaunimo traukimo į savo eiles metodą, ir reikia pripažinti, turi pasisekimą.

Teko kalbėtis su nekuriais iš socialistų apie tai, kad jie daugiau smagumo, pasilinksminimų suteiktų savo ypae jaunems nariams. Nekurie draugai sako, kad vienas — socialistas gana dažnai rengia vakarėlius, prakalbas, o kita — pasilinksminimais rimto socialisto nepadarysi, tadgi į tai ir ne vėta daug domos atkreipti. Netiesa. Visų pirma svarbu traukti jaunimą iš purvinių vietų.

Juk tie patys šokiai turi visai kitokią reikšmę, kuomet jie yra šokami viešoje vietoje, po visuomenės priežiūra kokiame, pavyzdžiui, vakare, negu kuomet jie šokami kur nors saliuose užkampyje. Paskiaus, tegul pasilinksminimai neišlavin draugų ir draugių, bet užtai pasilinksminimai, rengiami socialistų, pakreips širdis lankančiųjų jų pasilinksminimus socializmo pusėn. Ir ne vienas iš tų žmonių su laiku taps rimtu socialistu.

Panašius pasilinksminimus nereikia kažkokių "programų." Užtenka pasakyti trumpą penkių ar dešimties minučių prakalbėlę, padeklamuoti keletą eilių, o paskui pašokti, pažaisiti lietuviškas žaismes. Tokie pasilinksminimai galima paruošti kas savaitę. Ir tai nebus pertankiai. Pasakyti daugiau, man regis, ir du sykiu savaitėje rengiant panašius pasilinksminimus, nebūt per daug.

Tik vieno dalyko rengėjai privalėtų vengti kaip ugnies — *lai svaiginančių gėrimų.*

Suprantama negeriantiems, kadangi svetaines daugiausiai turi saliuonininkai, savininkai svetainių uždyką neduos. Kaštus prisieitų padengti iš savo kišenių. Žiurint į tai, kiek susirinkus draugų ir draugių, reikės užmokėti ar po 10c ar 5c.

Geraiusia, žinoma, būtų, kad draugai įsteigtų užlaikyti savo svetainę. Jie ten patys galėtų šokti, kitais vakarais galėtų skaityti, nebūgali būtų, kad ir biliardą turėtų. Visi tie pasilinksminimai yra geri, tik reikia jais naudotis su mierai.

Ypatiskai, aš patarčiau atkreipti kuodaugiausia atidosis į žaismes. Jos iš higieniško atžvilgio yra daug sveikesnės negu šokiai, o beto jos žaidžiančius labiau suartina, draugiškesniais padaro negu šiaip šokiai poromis.

Nereikia manyti, kad Jaunų Socialistų Lygos veikimas vien tik pasilinksminimais privalo apsirubežiuoti. O ne — noriu tik pabrėžti, kad mes socialistai turime atkreipti daugiau atidosis į pasilinksminimus.

Jaunas Socialistas.

KELETAS SKAITLINIŲ APIE AMERIKOS MOKYKLAS.

Kadangi ne visi vaikai savo gabumais lygūs, tai ir mokyklos yra ne vienodos. Be reguliarių viešųjų ir parapijinių visokių rūšių mokyklų yra dar taip vadinamos specialės mokyklos, skiriamos vaikams, kurie turi šokias tokias ydas: silpnapročiams, neregiam, nebyliams.

Specialiai pritaikytų akliems viešųjų mokyklų 1914 metais Amerikoje buvo 62. Mokytojaus jose 665 mokytojai. Lankė šitas mokyklas 4-971 mokinių abiejų lyčių. Užlaikymui tos rūšies mokyklų išleista 2,563,173 dolerių. Toliaus, tais pačiais metais buvo 151 mokykla kurčiams; 18 iš jų buvo privati. Mokinių tose mokyklose lankėsi 13,859. Mokytojų gi jos turėjo 1,689. Šitu mokyklų užlaikymas atėjo \$3,777,162.

Mokyklų silpnapročiams valstijinių buvo 38, privatių —

25. Tarnavo jose 381 mokytojų ir 2,328 jų pagalbininkai. Auklėtinių skaitlius čia siekė 27,692. Užlaikymui mokyklų išleista \$6,000,000. Šiaip da kitokių mokyklų vaikams, kurie turi ydas, buvo 54 Sav. Valstijų miestuose.

TEATRAS

V-as M-us.

(žiur. 270 num.)

2. Tragedija — graikų kalboje "ožinė gieme" — tai yra toks dramatiškas veiklas, kurio išreiškia išaugstintą veikimą ir iššaukia žiurėtojų baimę ir pasigailėjimą. Tragedijos didvyrių pasirodo žmogus nepergalimos valios, didžiųjų pageidavimų. Ačiu tokioms ypatingoms jėgoms papuola tokin padėjimas, kad širdies jo pageidavimai sušiemia su doros pareigomis, arba kita kokia nors nepergalima kliūtimi. Iš to kyla kova, kurios išvengimui nėra kifokio būdo kaip tragedijos didvyrio mirtis. Jeigu didvyris paklausys savo sąžinės, prapuldyt laimę, kurios geidžia; jeigu gi dasieks savo užnamymą, papildydamas prasižengimą, neteks sielos ramumo ir turės amžinai nešti sąžinės kankinimą. Tragedijos didvyrio prasižengimas ir laukianti jį už tai bausmė sujudina žiurėtojų baimės jausmą, gi jo budas ir sielos kankinimas, tankiausia baigiantis mirtimi, gindo žiurėtojuose pasigailėjimą jo.

3. Komedija, graikiškai linkama giesmė — yra dramatiškas veiklas, kuriame išreikšta žemos, menkos, bjaurios, juokingos veikmės.

Komedijų didvyriai yra žmonės be supratimo, neveliantys gero. Jie kovoja už menkus tikslus. Kad atsiekti savo tikslo, jie išmislia nesamoningus būdus, daro juokingus plenus. Iš to išeina daug supainiotų susirėmimų arba atsitinka suirutė.

Nesamoninga viltis ir beproiški komedijos didvyrių siekiai į dulkes pavirsta ir didvyriai pasijunta esą nelaimėje, kurią patįs užsitraukė. 4. Drama siauresnėje prasmeje yra tai tragedija sujungta su komedija. Dramoje, kaip ir paprastame gyvenime austi prakalbus dalykai maždaug sumišo su mažmožiais, sujudinantis jų juokingais. Dramos didvyris tankiausia kovoja su sau lygiomis spēkomis, ir jo kova tankiai baigiasi jo pergale.

5. Farsa — kimšys, pasak greikų, — yra išdalies komedijos sesuo. Vienok čia pirmą vietą užima juokas ir prie to negali atsitikti farsoje jokie nuoseklūs, svarbūs pergyvenimai. Farsoje susipina tik juokingiausieji, nesurišti vienas su kitu atsitikimai.

6. Vodevilis — francuziškai: painiavos — yra paviršutinis gavinio gyvenimo atvaizdinimas, perstatas girtuoklių nuotikius, meiliškus nepasisekimus ir tam panašius dalykus. Vodeviluose tankiausia dalyvauja dvi ar trys ypatos, veikiančios dainomis, šokiais ir pasikalbėjimais.

7. Burlėta — italioniškai: pajuoka, pašaipa — yra komiškoji opera arba muzikališka farsa. Lošiama ji dainomis.

8. Opera — lotyniškai: "darbas, veikimas" — yra drama arba tragedija, tik su tuo skirtumu, kad aktorai ažuot kalbėjus, viską dainuoja. Dainavimui visuomet pritaria instrumentinė muzika.

9. Operetė — mažesnė opera, operaitė — tai turinti savyj mažiau tragiškumo, lengvesnė išpildymui opera.

10. Melodrama — giesmė ir drama — yra tokis lošimas, kur aktorai tairpais kalba, o tarpais dainuoja, kaip operoje. Melodrama didžiūmoje panaši komedijai.

11. Interliudija — tai scenos tarpe lošimų arba lošimui pasibaigus. Interliudijon tankiausia įeina dainos, šokiai trumpi juokingi pasikalbėjimai ir t.t.

12. Pantomima — nudavimas be žodžių arba mimika. Čia viskas lošiama vien tik judėjimu, vaikščiojimu, mosikavimu, išvaizda, pamėgdžiojimu žmonių gyvulių ir t. p., be žodžių, tarsi tai atliktų nebily.

13. Maskarada — naktinis žmonių pasilinksminimas paslėpus veidus po maskėmis — Tai italų buvęs tautiškas pasilinksminimas. Vienok kaip po tepraktiškas jis tapo apleistas.

Monologas. Yra tai vieno kalbėjimas, be kitų pritarimų. Kalbant, eina tankiai ir veikimas, pagal reikalingumą. Gestikuliacija ir judėjimais aiškiau nušviečiama monologo žodžiai ir mintys.

15. Diologas. Tai yra pasikalbėjimas tarpe dviejų ypatų.

16. Deklamacija. Tai skaitymas prieš publiką iš rašto, ar iš atminties, poetiško rašto — eilių. Deklamacija nereikalauja judėjimų arba mimikos. Bet atkartojant jausmingas mintis yra puikiau, kad pridėdama ir kiek judėjimo. Ypatingiausia deklamacijos užduotis — tai išreikšimas poetos minties.

(Galas.)

P. S. Šiam rašinėliui medžiagą ėmiau daugiausia iš J. Baltrušaičio knygos "Teatras," "Aidų," "Veidrodžio" ir H. Woodo knygos "Theatre."

IS VAIKŲ GYVENIMO.

Nedėlioje, gruodžio 12 d., Mark White Square svetainėje įvyko Bridgeporto Vaikų ir Mergaičių Klubo susirinkimas. Svarstyta sumanymas parengti Kalėdoms eglė. Kad eglė išėtų gražesnė; nutarta ją padabinti be kitko ir šokių tokiu programėliu — šokiais, deklamacijomis, dainomis, lošimu, ir prakalbomis. Sudainuoti solo apsiėmė Briedis ir plė Staneliutė (mergaitė 8 metų); deklamuoti pasizadėjo Valentėlis, Maselenis, Briedis, Šapalaš, Panelės gi Staniuliutė, Vileikaitė, Vaikus ir Mockaitė sutiko išsimokinti lošti mažą veikalėlį. O klubo prezidentas ir vice-prezidentas, Petrusis ir Mockus laikys prakalbas. Be to programė dalyvaus Vladas Jurgelionis, Bruno Laucevičius, Br. Vargšo sunus ir kiti.

Klubo nariai tikisi, kad šitą jų pirmą pramogą, ruošiamą Mark White Square svetainėje, Chicago lietuviai jau nekalbant apie klubo narių tėvus, brolius, seseris ir pažįstamus — atlankys skaitlingai. Programui pasibaigus bus šokiai. Muzika šokėjams patarnaus patįs Klubo nariai, kadangi jų tarpe yra keletas mokančių skambinti pianu.

Klubo Korespondentas.

KAIP BROOKLYNIEČIAI DARBuojasi.

Vietinio "Lietuvių Gimnastikos Klubo" nariai pamažu besidarbuodami pamatė, kad šitas klubas atneša didelę naudą jaunuomenei. Klubo nariai supranta, kad ne vien kunai turi mankštėti. Jie žino, kad ir dvasią reikia tobulinti.

Pasakysiu daugiau. Jie tobulina ją jau dabar tuo draugiškumu, kuris jų tarpe viešpatuoja. Ateityje gi klubiečiai tikisi galėsia da daugiau atkreipti atidosis į tą žmogaus lavinimosi pusę.

Pirmi žingsniai toje linkmėje jau padaryti. Klubas sumanė įgyti nuosavą namą. Sumanymas, reikia pasakyti, didelis, gal ir per daug didelis tokiui jaunai dr-jėlei, kaip klubas klubas. Bet ir namo reikalingumas yra būtinas. Užtai galima tikėtis, kad šis sumanymas ras užuojautą ne vien tik klubo nariuose, bet plačioje visuomenėje.

Apie tai, kad nuosavas namas lietuvių pirmievyškom draugijom yra reikalingas, manau, daug nė kalbėti nereiks. Visas klausimas yra tame, kaip jį įgyti? Visų pirma reikalinga daugiau agitacijos tam reikalui pašvesti. Kitaip sumanymas pasiliks tik sumanymu. Reikalingas bendras darbas, reikalinga smulkus apskailiavimas visų galimybių įvykinti šį sumanymą, ir klubių, kurias jis gali sulikti prie įsikunijimo. O svarbiausia kas mums prie to reikalinga, tai vienybė. Taigi, kuodaugiau žmonių kviečiame prie šio darbo.

— Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdus

Ir dirvos n'apleiski — sako Kudirka. Taip, Kudirka permate, kad veikiausiu buna žmogus jaunose savo dienose. Jei žmogus jaunu budamas nieko neveikė, tad senatvei atėjus sūnku jau ką nors iš jo tikėtis. Tadgi, draugai, jaunieji, veikime, kad mūsų jaunystėj prabėgus nors ką turėtume atminti iš tų dienų. Ir jeigu mes neveiksime, tai kas tuomet veiks — ar seneliai, o gal vaikai?

Brooklyno jaunuomenė suprantą savo kaip jaunuomenės užduotis ir veikia kiek pajėgdama. Gaila tik, kad trūksta jai atsakančių veikėjų, kurie galėtų plačiau išaiškinti jai savo siekius, patraukti pašalinių simpatiją prie jaunimo darbo.

Broliai ir seselės, brooklyniečiai ir brooklynietės! Atminkime, kad tik tai, kad mes už vien nusamdymą svetainių vakarams ir šiaip susirinkimams kasmet išmokame daugiau kaip po 600 dolerių. Juk tai pinigai. Jau vien įplaukos už svetainės atneštų vertę viso namo, kaštuojančio 900 dolerių, į penkioliką metų. O kur gi kitoniškos vertimosi, kurį galima namu padaryti.

Brooklyniečiai ir brooklynietės, sekamas dabar mūsų uždavinsy turi būti — tai įgyjimas nuosavo namo! R-lis.

IRGI KRITIKA.

Naujos rūšies socializmo ir socialistų "kritikai." Biruta ir V. Valentėlis, "Ateities" 68 numerį sako, kad socialistai yra "materialistai," o "materialistai," — tai tokie žmonės, kurie rupinasi vien pilvo reikalais. Biruta todėl su Valentėliu, stato savo obalsį — žmoniškumą.

Kągi, gerai, kad nusijaučia, nes ir iš jų "kritikos" matyti, kad jiems stoka to "žmoniškumo," ba "žmoniškąs" žmogus drovėtis su panašia kritika svietui rodyties. P. Prusenis

GERA PORELĖ.

Kalėjimo direktorius: "Ar Jūsų pačia dabar kas nors rupinasi?" Nusidėjėlis: "Ačiu Dievui, ji taip pat sėdi!"

DYKAI

Svenčių Dovanos

Butelį gero vyno ir puikų kalendorių kamščia traukia DYKAI su kiekvienu \$1. išpardavimų.

Atsinešk šį apskelbimą.

Vynai - Like-riai ir buteliuotai alų. Mes pristatome.

Extra Specialiai

Old sailor Whiskey-6 metų senu-mo-labai švelna-Extra žema kaina ant 1/2 galiono \$1.25 su šiuo kuponu verta \$1.50 Underoof pilna kvorta, šiuo gerai žinomos degtinės 99c su šiuo kuponu. Parsiduodanti už \$1.25 Port arba Sheri Vynas Extra specialiai tyrus ir skanus vynas Galionas \$1.15 ir šis kuponas. Pardudantis už \$1.50 3 star brandy Labai pagarsėjusi brandė 8 metų senu-mo visai gvarantuota 1/2 galiono \$1.75 ir šitas kuponas

Trester 20 metų. Nėkad pirmiau neparduodavome už šitą kainą galionas \$2.99 1/2 galiono \$1.50 ir šitas kuponas. Reguliare \$4.00 vertės.

Old Rose Destelling Co.

11 krautuvų. Visi telefonai Yards 742 Adrsai:

6310 Cottage Grove Ave.
4713 Ashland Avenue
3559 South Halsted Street
445 Nooth Clark Street
6214 South Halsted Street
3842 Cottidge Grove Ave.
4330 South Ashland Ave.
550 North Avenue
9034 Commercial Avenue
3418 Sheffield Avenue
3169 Lincoln Avenue

PASTABOS

Tiesa, kad Živatkauskas yra "šnapselio," o ne literatūros žinovas, bet "literatū" Balutį jįsai dar visgi subytina.

Kodel anamet šliupas tiek daug rėkavo, kad Lietuvos socialdemokratų "neišdavę atskaitų" (nors jie buvo išdavę)? Todel, kad jis pats buvo užslėpęs atskaitą aukų, surinktų Petru Kukučiui. Kodel Balutis rėkavo apie socialdemokratų atskaitą? Todel, kad jįsai užslėpė atskaitą Kudirkos raštų leidimo. Kodel Jurgis Spurgis tiek daug rėkavo apie kitų "bičiuliavimąsi su humbugieriais?" —

Balutis Balevičia (kaip Ivan Ivanovič) labai tiki į rusų patarlę "Smielost goroda beriot" ("Drąsa užkariauja miestus"). Tikslai pas jį ta patarlė skamba šitaip: "Nachalstvo goroda beriot!"

Laukio akyse visi yra atžagarėiviai, kurie netiki į sabotažą ir nepriklauso į republikonų klubą.

Sv. Juozupo zokonas jau pradėjo savo nobažną skebavimo darbą Nashua'je.

"Lietuva taip baisiai suvargus, kad šimkus turi butinai tuojaus duoti Gabriui \$800.00 ant frako, cilindro ir kitokių mažmožių." — Iš Yčo telegramos.

"Santikos" redaktorius dar nemoka parašyti žodžio "socialistas." Kada-gi pas mus išeis iš mados šiaučiama ir bartenieriams imties laikraščių redagavimo?

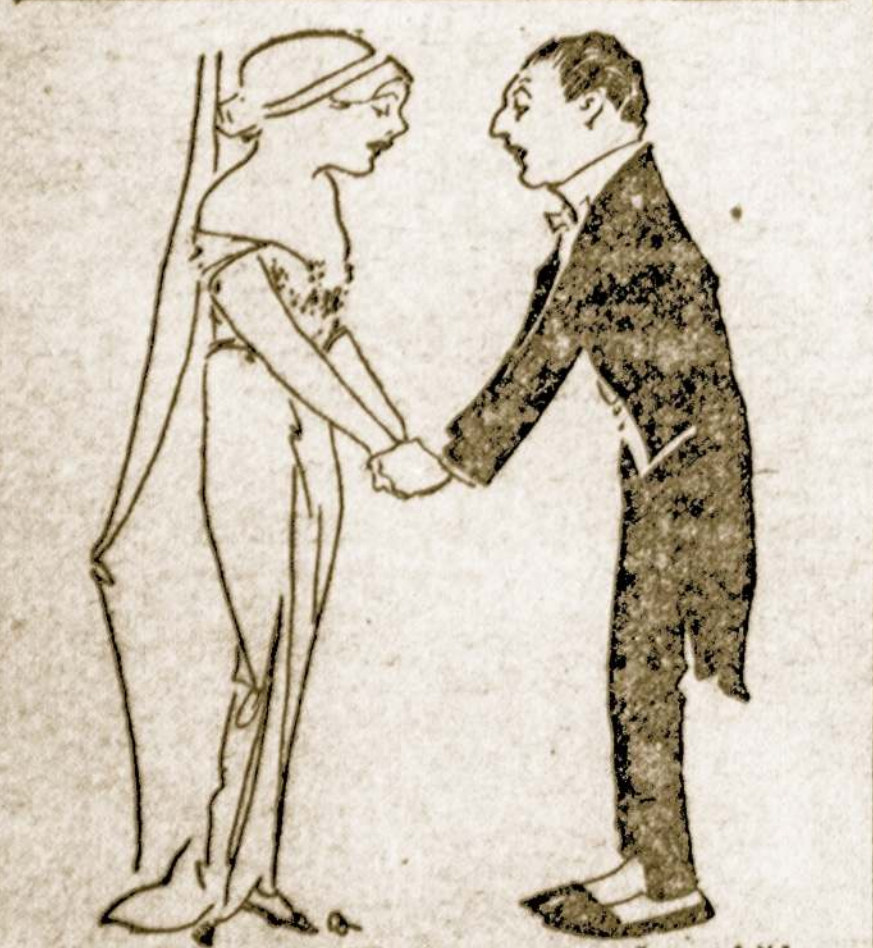
Klerikališka kritika: "Socialistai nori padaryt revoliuciją, kad galėtų braidyti iki kelių žmonių kraujuose; socialistai nori išardyt šeimynas ir įsteigt paleistuvinę "laisvą meilę"; socialistai naikina tikėjimą, vienintelį žmonių doros pamatą; socialistų raštai auklėja žmogžudžius ir platina ištivirkimą."

Klerikališka politika: "Bro liai socialistai, siųskite savo atstovus į Tautos Tarybą ir darbuokitės kartu su mumis Lietuvos ir lietuvių labui!"

Dabar prasidės nauja orientacija Lietuvos šelpimo dalykuose. Ir, žinoma, naujos intygos su koliojimais.

S. L. A. rinkimų kampanija eina kaip iš pypkės.

Kaip galinga buvo graikų istorija senovėje, taip mizerna yra šiandie jų rolė Balkanuose. Kalnavertis.

Ponia Tprutprunkėvičienė: "Kiek Tu užmokėjai kuniui už mudviejų šliubą?" Ponas Tprutprunkėvičia: "Jisai mane nubaudė penkiats doleriais."

Gelbėkite Gimines!

per Lietuviu-Vokiečių Jura
Visa Lietuva po Vokietijos valdžia, todėl visi liškai ir dokumentai turi būti rašomi Vokiečių kalba, nes lietuviškų liškų cenzura neleidžia. Mes turime tiesioginius susišius su Vokietijos konsulatais ir dabartine vokiečių valdžia Lietuvoje. Mes padarome visus žemių nuosavybių raštus ir įvairius dokumentus vokiečių kalba. Suįsieskome prašyvasius gimines ir jų turta. Vertiname ir parašome liškus giminėms vokiečių ir lietuvių kalbose. Toliau gyvenanti prisųskite savo lietuviškai raštus liškus, o mes išversime vokiškai. Reikale vertimus patvirtiname Notaru antspauda. Norinti išverst ar parašyti liškus turi prisųgti \$1.00. Jeigu norite kad jūsų paliktas turas Lietuvoje nepažūtų, tai atsųskite tuojau. Rašydami platesnių žinių įdekte stempą atsakymui. Adresuokite:

Lithuanian-German Bureau
3149 So. Halsted Street, CHICAGO
Valandos vietas lietuviams: Paprastais vakais nuo 6 iki 9; Subatomis nuo 2 iki 9; Nedėlionis nuo 10 iki 4 po pietų.

ANT RANDOS

\$10 DYKAI
Dveji nauji namai ant randos po 4 kamb., maudyklės, gesinis boileris, elektra ir tt. tik už 10 dol. mėn. taipgi galima pirkti \$300 pigiau kaip yra verta. Turime taipgi lotų 31x125 ar ti Crane Co., arti 45 gatvės ir naujos parapijos bažnyčios.

P. VALIULIS
4416 So. Francisco Ave., Chicago.

PRANEŠIMAI

LIETUVIAMS ir DRAUGYSTĖMS.
Gera Svetainė del mitingų, vestuvių, šeimyniškų vakarų ir tt. Taipgi užlaikome rūmus del pakeleivinių ir Bufetų. Meldžiu atsilankyti. Patarnausiu visiems kuogeriausia.

J. H. RASHINSKIS,
733 W. 18 str., Chicago, Ill.

PRANEŠU GERB. visuomenei, kad aš užlaikau ekspresą. Kam reikalinga persikraustyti, atvežti anglis ar suteikti tam panašų patarnavimą, meldžiu įtaisyti. Kas nupirks tą vietą aš išmokysiu kirp ir siut už tą pačią prekę. Pričastis pardavimo — išvažiuojų į New Yorką.

PETRAS MICKEVICIA,
1838 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JACOBSON ART CO persikėlė į 1128 W 12th St. Telef. Haymarket 6680.

Mes padidiname paveikslus del Agentų ir Studijų už žemiausias kainas ir atliekam darbą kuogeriausia

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS žmogus išvežioti mui duonos.
2315 So. Leavitt Str., Chicago, Ill

REIKALAUJAME poros peiserių arba greinarių dirbti ant šlapio greino. Klering, Ill. Del platesnių žinių kreipkitės prie

Leo. Kukulski
4456 So. Honore Str., Chicago.

REIKALINGA mergina prie namų darbo. Darbas nuolatinis ir gera mokestis.

A. E.
335 Kensington ave, Kensington, Ill

REIKALAUJAME merginų į dirbtuvę. Ateikite prisirengę darban. AMERICAN CAN CO
3951 S Canal St Chicago.

PAJIEŠKOJIMAI

JAUNAS vyras pajieško apšildomo, šviesaus kambario su valgiu prie mažos šeimynos. Pranciskite Naujienu Otisan No 3, 1840 S. Halsted St.

Pajieškau savo dėdės Roko Kemero. Kauno gub., šiaulių pav., Lygumų parp., Aleknaičių sodžiaus. Kas žinoite meldžiu pranešti, turį svarbų dalyką pranešti:

Juozas Kemeras,
727 W. 17 St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU DARBO į krautuvę už pardavėją. 24 metų amžiaus. Reikalaujantis tokio žmogaus meldžiam atsišaukti:

A. J. Kondratas
4604 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Pajieškau Aleksandro Lievon, Petro Liaudanskio, Kauno gub., šiaulių pav., Raudėnių par., Lendgvalių dvaro. Meldžiu atsišaukti šiomi adresu. Box 274 Westville, Ill., Jonas Šimkus

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda pigiai grosernė, su visais bučernės rankiais tirstai apgyventa lietuviams, vokiečiais ir lenkais vieta. Todel nepraleiskite progos. Pardavimo pričastis — savininkas apleidžia Chicago. Atsišaukite:

K. J.,
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA Grosernė ir Bučernė lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoi Atsišaukite:
1402 Paulina Str., Chicago.

PARSIDUODA 2 augstų namas ant 46 gatvės, netoli Western Ave PIGIAI arba apmainysiu ant vieno arba dviejų lotų.
2717 W. 16th Str., ant pirmų lubų.

Parsiduoda puikus kostumeriškas kriaudžių štoras, senai apgyventa vieta lietuvių. Visi mano daiktai puikiai įtaisyti. Kas nupirks tą vietą aš išmokysiu kirp ir siut už tą pačią prekę. Pričastis pardavimo — išvažiuojų į New Yorką.

G. Cooper,
731 W. 18th St., Chicago, Ill.

RETA PROGA

APLEIDŽIA miestą. Aukauja savo puikius naujus rakandus už labai didelį bargeną \$150 seklyčios setas iš tikro skuros ir naujausios mados už \$35.00, taipgi puikius valgomiojo ir miegamojo kambarių rakandus. 2 didelės karpetos, taipgi ir naujas pilanas. Parduosime už Jūsų kainas. Rakandai vartoti tikslai 6 savaites. Parduosime atskirai.

Nordin
1922 S. Kedzie Ave., Chicago.

ŠIONAI YRA PROGA.

įgyti farmą 40 akrų neišdirbtos žemės. Labai gera žemė. Farma tik 50 mylių nuo Chicago. Parsiduoda pigiai. Atsišaukite:
PHELAN and WESTPHALN
38th St. and Archer Ave., Chicago.

PIRK PIANA ANT KALĖDŲ

Noriu parduoti savo puikų ir gerą pianą už pusę pirkimo kainos. Atsišaukite:
PHELAN
3802 S. Campbell Ave., Chicago, Ill.

BROLIAI TAUTIECIAI

Keliamdami kada pro šalį meldžiu užengti į mano KARCĖMA ant kambo 18-tos ir Halsted gatvės. Nes aš užlaikau geriausią užkandį ir visada šiltą dykai del visų Aš parduodu visokius gerimus kuopigiausia, kaipo: Alaus keisas nuo 90c iki \$2.00 ir Old Taylor — 95c ir kas pas mane pirks nuo vieno dolerio ar augščiau, gaus gerą Kalėdų Dovaną. Su pagarba,

PETER A. PALLULIS,
1749 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel Canal 4995.

Mokykla Angliškos Kalbos

ROSELANDE
Mokydamiesi šioj mokykloj, suėdysite pinigų ir laiką. Musų mokymo sistema yra naujausia ir labai pasekminga. Čia išmoksite anglų kalbos greičiau negu kur kitus. Pradėkite mokintis tuojaus, nesigalėsite. Mokykla atidara kas vakaras iki 10-30 val. Nedėlionais nuo 10 iki 2 po pietų.
11045 Michigan Ave., Roseland, Ill.

Ar Reikalauji Pinigų?

Mes tau juos parupinsime. Reikalauji pinigų apmokėjimui nuošimčių ant morkigėjų arba duoklių, reikalauji į gatavų apmokėjimų kontraktų pardavimo ar pirkimo, kreipkies į mus. Mes paskolinsime tau ant lengvų išmokėjimų skaitydami 5 nuošimti.

B. STEIN & CO.

Mortgage Bankieriai
Kamb. 812 36 S. State st., kamp. Monroe.

PLUNKSNOS UŽ PIGIĄ KAINĄ.
Tas reiškia, kad jus galite sutaupti 25c ant kiekvieno dolerio.

Mes turime didelį rinkinį ir parduodame žąsų ir ančių plunksnas 40c už svarą ir augščiau. Kitokios po 10c ir augščiau. Užganėdinimas gvarantuojamas arba pinigai sugrąžinami.
Mes siunčiame sampelnus į visas dalis Suvienytų Valstijų dykai. Jeigu jus norite išplunksnuoti savo lizdą, pasiimatyk su mumis arba parašyk dabar.

Modern Feather & Bedding Co.,
1929 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Auksoorius

"Elga" laikrodžiai, deimantai, 14 kt. šliubiniai žiedai. Eikite pas seniausią jubilierių ant Halsted gatvės — virš 20 metų. Puikiuos dovanos duodamos su kiekvienu šliubinių žiedu. Geriausia laikrodžių, ainių ir jubilierių suteisimo krautuvė.

S. GINSBURG,
2038 S. Halsted St., netoli 21st gatvės.

MOKYKIS BARBERYSTES — Mes mokiname šitą šviesų, svarų ir greitai išmokstantį amatą; geriausi nurodymai, lengvos išlygos, įrankiai duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima užsidirbti šiek-tiek pinigų mokinanties; atėik pasimatyk su mumis arba rašyk del platesnių informacijų. Adresas:

Burke Barber School

Dept. D. 610 W. Madison St., Chicago, Ill.

Nuo 1 d. Lapkr. (Nov.) atidaro pirkimo klesos BUTETA, kuriane parduos visokie gerinai buteliais, gionais ir baksais žemiausiomis kainomis. Kreipkitės po numeriu:
3156 WALLACE ST. Chicago

Skolina Pinigus

Skolintu pinigus ant antro morkigėio ant jūsų nuosavybės. Kokią nors sumą nuo \$100 ir augščiau išmokėsite mažu mėnesiniu mokesčiu. Mokesite tik mažiausią nuošimtį Chicago.
Julius L. Marks
79 W. Monroe gatvė, kampas Clark gat., kambarys 603. Telephone Randolph 4200.

Skolina Pinigus

Paskolinam Jums pinigų ant antro morkigėio ant Jūsų nuosavybės. Mes skaitom 6-tą nuošimtį ir Jūs galite išmokėti kas mėnesį. Jeigu reikalauji pinigų statymui bel pagonimui savo nuosavybės, užmokėjimui mokesčių arba nuošimčių už savo savastį, arba jeigu nori išmokėti savo pirmą morkigėį; jeigu perki arba mainai savo savastį ir reikalauji pinigų užbaigimui savo kontraktui, kreipkies į mus.

LOUIS STERN and COMPANY
Mortgage Bankieriai
5 N. LA SALLE GATVĖ
Kampas Madison ir La Salle gatvių.
Kambarys 909. Telefonas Main 4845

MOKYKIS BARBERYSTES.
Praktiški Nurodymai.
Išmokynimas \$25.00.
Iurankiai duodami.

Tri—City Barber College,
606 W. Madison St arba 819 State St. Chicago, Ill.

ISSIMOKYK BARBERYSTES AMATO.

Svarus ir lengvas darbas laukia jus. Tikslai reikalaujama geros praktikos. Jūs galite užsidirbti pinigų ir tuo pat laiku išmokti amato. Vedėjas, A. Witkowski.
1253 Madison St.
Weeden's Barber School, 1253 Madison st.

EVESKIO Prekybos
Dieninė ir KALBŲ
Vakarinė MOKYKLA
3106 So. Halsted St., Chicago
Čia gali išmokti angliškai

MUSŲ metodą išmokinsime Jūs angli kalbą labai trumpame laike, Jūsų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk prašymą, Dovanai American School of Languages
4731 W. 16th St. 1741 W. 47th St. CHICAGO, ILL.

NOVAK & Co. SPECIALI BARGENAI

2 pagyvenimų medinė stuba, \$1900. Renda \$24 per mėnesį.
2 pagyvenimų medinė stuba ir beismantas, renda \$24 per mėnesį. Kaina \$2400.
Nauja 4 kambarių stubėlė, cimentinis beismantas, kaina \$2500.
Nauja 4 kambarių stubėlė ant kuolų ir 2 lotai, \$1300.
Mūrinis namas, štoras ir pagyvenimai ant 119 gatvės. \$4000. Lengvi išmokėjimai ant visų viršminėtų praparčių.
Mes taipgi turime daug farmų ant pardavimo arba išmainymo ant praporių Chicagoje. Mes užlaikome 3 ofisus ir esame prisirengę padaryti visoki legališką arba real estate darbą ir gvarantuojame visas popieras kurios pereiną per mus. Duokite mums progą ir persitikinkite, kad mes galim gerat prižiūrėti visoki real estate pagal Jūsų užganėdinimą.

711 W. 120 St., 69 W. Washington, 10758 Michigan av.
Phone West Pullman 89

REIKRITES

PRIE LIETUVIŲ GENERALIŠKO KONTRAKTORIAUS

Steponas Markunas

Budavoju mūrinius ir medinius namus. Taisau senus, išpila "konkritu" fundamentus ir sūdvokus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laukia apmilyti. Jai kas nori budavoti, palmti gera kontraktoriaus

2459 W. 46th PLACE. CHICAGO, ILL.

The Bridgeport Electric Co.

Atlieka visus Elektrikos darbus atsakančiai ir pigiai
Turi 2 štorus 1-na ant 3212 So. Halsted St. Chicagoje 2-ra 1614 W. 47-tos gat., kuriuose parduoda elektrikines ir gazines lampas ir t. t.
Kviečia Visus Atsilankyti.

ALFO SAS BARTKUS Savininkas

3323 SO. HALSTED STREET 3RD FLOOR

Meldžiu dabar savo klientų visokiems teismo ir teisių reikalais kreiptis į mane pažymėtu žemiau laiku sekamais adresais

IS ryto "Naujienu" Ofise Dieną mieste Vakare namie
1640 S. HALSTED ST. 127 N. DEARBORN ST. 3323 S. HALSTED ST.
Telephone Canal 1506 Room 1122 Unity Bldg. Tel. Central 4411 Telephone Drovers 1310

KAZIMIERAS GUGIS

ADVOKATAS

Persikelė gyventi naujan butan

3323 SO. HALSTED STREET 3RD FLOOR

Meldžiu dabar savo klientų visokiems teismo ir teisių reikalais kreiptis į mane pažymėtu žemiau laiku sekamais adresais

IS ryto "Naujienu" Ofise Dieną mieste Vakare namie
1640 S. HALSTED ST. 127 N. DEARBORN ST. 3323 S. HALSTED ST.
Telephone Canal 1506 Room 1122 Unity Bldg. Tel. Central 4411 Telephone Drovers 1310

Jus pažinsite vertę ir žemas kainas

Kuomet pirsksite mūsų **A R B A T A** Kavos, Sviestą ir Kiaušinius

Labai gera kava už svarą 25c	Puodukas torielkai-tės D Y K A I	Geriausie kiaušiniai, puikiausia arbata
Specialė premijos kava svaras 29c	Kitos kavos, už tais žemą kainą kaip 15c už svarą	Geriausias tikrai ty-ras sviestas ne Oleomargarina

Norint persitikrinti, pamėginkite mūsų tyrą sviestą

RELIABLE TEA CO.

4752 S. Ashland Ave. - 9124 Commercial Ave.

